

บุคคลาธิษฐาน

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหารธรรม วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

คุณิคนเราเห็นไหม ความจำเป็นของคนไม่เหมือนกัน ความจำเป็นนิสัยของคนไม่เหมือนกัน แล้วเวลาทำ สังคมส่วนใหญ่เห็นไหม สังคมส่วนใหญ่ มันเหมือนเป็นความคิดของเราละ ความคิดของโลก ถ้าความคิดของโลก มันคิดอะไรก็คิดประสาเรา ทั้งๆ ที่ศึกษาธรรมะนะ ก็คิดถึงเรา

เวลาถ้าเป็นกรรมฐานนะ ฤกษ์ยามมันมีอยู่ตลอดเวลา แล้วเราจะถือสิ่งใดให้เป็นความจริงไม่ได้ ฤกษ์พามาที่ ฤกษ์พามาที่อยู่ที่คนตกฟากเห็นไหม คนตกฟากฤกษ์เปลี่ยนไป ทุกอย่างอยู่ที่การตกฟาก ที่นี้พอตกฟากไปแล้ว ที่พระอาทิตย์ขึ้นพระอาทิตย์ตกก็เหมือนกัน

คุณิ คุณดูกาลิเห็นไหม พระอาทิตย์ตกแบบว่าอะไรนะ พระอาทิตย์อ้อมข้าว ตะวันอ้อมข้าวมันไม่เหมือนกันละ แต่นี่เรื่องของไอ้ อะไรนะ ดำราฤกษ์พิชัย เขามีของเขา เพราะทำไมเขามีของเขา เมื่อก่อนไง เมื่อก่อนเราออกสงคราม เวลาเราออกสงคราม ฤกษ์พามาที่เป็นของเขา

แต่ถ้าเป็นกรรมฐานไม่ถือ ไม่ถือเพราะอะไร เพราะทุกวินาทีนี้ มีคนเกิดและมีคนตาย ทุกวินาทีเลย ถ้าฤกษ์ไม่ดี แล้วคนมันเกิดฤกษ์นั้นละ ทุกวินาทีนี้มีคนเกิดและมีคนตาย แล้วจิตวิญญาณมันมีอยู่โดยทั่วไป แล้วจิตวิญญาณมันมีโดยทั่วไป ถ้าไม่มีพระพุทธรูปเจ้ามาตรัสรู้ละ โดยแต่เดิมนะ เวลาเราพูดกัน ชาวพุทธเราต้องทันทสมัย เราต้องเป็นวิทยาศาสตร์ เรารอบอกไม่มีหรอก

อ้าว เรานึกถึงสมัยโบราณสิ ทัวโลกทั้งหมดถือผีหมดเลย สมัยโบราณนะ คุณิคนโบราณนะ เขาเห็นไฟนะ เขากราบไฟนะ เขากราบภูเขากัน แล้วทัวโลก อย่างว่าแต่ทางยุโรปเขาเจริญๆ เลย ยุโรปก็ถือผี ไม่มีศาสนา ถือผีหมด นี่พอถือผีหมดเพราะอะไร เพราะ

คนเรามันคิดอย่างนั้นใช่ไหม แล้วถ้าเราไม่มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา เวลาเราไม่มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คูสิ ดูอย่างกาพเทวิลเห็นไหม ระลึกชาติ ระลึกอดีตชาติต่างๆ ได้หมดเลย

สมัยก่อนพุทธกาล ฤๅษีชีไพรก็รู้เรื่องอย่างนี้แล้ว เรื่องฤๅษีพานาที ฉะนั้นคือเรื่องฤๅษีพานาที เรื่องจิตวิญญาณนี้มาก แต่ไม่สามารถชำระกิเลสได้ พระพุทธเจ้าไปเรียนกับใครมาก็แล้วแต่ เรียนมาขนาดไหนก็แล้วแต่ไม่สามารถชำระกิเลสได้

แต่พอพระพุทธเจ้ามาตรัสรู้ขึ้นมา คำว่า ตรัสรู้ณะ พระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม มันมีอะไรรองรับล่ะ เราลอยมาจากฟ้า เรามาด้วยคนในปัจจุบันนี้ ถ้าเป็นวิทยาศาสตร์นะ ประชาธิปไตยสิทธิเสรีภาพเท่ากันหมดเลย หนึ่งคนหนึ่งเสียง แต่ความเป็นจริงเป็นอย่างนั้นไหม

แม้แต่ในพรรคคนะมันก็มีกลุ่มก้อน กลุ่มก้อนไปบอกว่าให้โหวตตามหัวหน้า ประชาธิปไตยมันนั้นเป็นคำพูด แต่ข้อเท็จจริงเราจะบอกว่าเรื่อง กรรมนะ เรื่องกรรม เรื่องความรู้สึก เรื่องความนึกคิด มันจะให้เสมอภาคเป็นไปไม่ได้ มันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ มันจะเป็นไปได้แต่พระอรหันต์เท่านั้น

พระอรหันต์ทั้งหมด ตั้งแต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขึ้นมา ทั้งหมดเลย เสมอภาค ภราดรภาพ เพราะมันไม่มีสูงมีต่ากว่านั้นอีกแล้ว พระอรหันต์จะทำให้พร้อมไปกว่านั้นก็ได้ จะทำให้มากกว่านั้นก็ได้ พระอรหันต์เสมอกันหมดเลย ต่างกันโดยอำนาจวาสนาบารมี เว้นแต่พระอรหันต์มาแล้ว ไม่มีอะไรเสมอกัน เพราะตั้งแต่พระอนาคาลงมา พระอนาคายังเกิดบนพรหม ๕ ชั้น แล้วพระอนาคา ต่ำกว่าพระอรหันต์ใช่ไหม แต่พระอรหันต์กับพระศาสดาต่างๆ พระอรหันต์เหมือนกันหมดเลย ตรงนั้นจะเสมอภาคได้

ในศาสนาพุทธสอนเรื่อง ภราดรภาพ เสมอภาค แต่เราก็ไปเข้าใจว่า เสมอภาคคือประชาธิปไตย ถ้าประชาธิปไตยเสมอภาคนะ มันจะไม่มีการเมือง การเมืองการปกครองต้องมีหัวหน้า อ้าว ไม่มีหัวหน้าพรรคมาปกครองกันอย่างไร จากหัวหน้าพรรคไปหัวหน้ากลุ่ม ไปหัวหน้ามุ้ง ประชาธิปไตย ประชาธิปไตย แล้วก็พูดกันไปเห็นไหม

เรามาดูตรงนี้ ธรรมาธิปไตย ธรรมาธิปไตย ธรรมะสามารถชำระให้จิตใจเราสะอาดได้ ธรรมาธิปไตย ทุกคนสามารถทำศีล สมาธิ ปัญญาให้เกิดขึ้นมาได้ เราเกิดมาด้วยรากฐานแตกต่างกัน แต่เราเป็นญาติกันโดยธรรม

ถ้าญาติกันโดยธรรม ธรรมะจะทำให้เราสิ้นสุดแห่งทุกข์ได้ทุกๆ คน ทุกๆ คน เว้นไว้แต่ เว้นไว้แต่อำนาจวาสนาของคนสร้างมามาก สร้างมาน้อย คำว่า “สร้างมามาก” คุณสิ องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกเลย เห็นไหม พระกัสสปะ องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์ก่อน ๖๐,๐๐๐ ปี ๘๐,๐๐๐ ปีเห็นไหม องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก

“ท่านอายุ ๘๐ ปี ในบรรดาพระพุทธเจ้าเราอายุน้อยที่สุด”

อายุน้อยที่สุดเพราะอะไร เพราะองค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างสมา ๔ อสงไขย แสนมหากัป พระพุทธเจ้าองค์ก่อนๆ นั้นสร้างมา ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย กับ ๔ อสงไขย ความสร้างมาเบื้องหลังพื้นฐานมาแตกต่างกัน เรา นี่เกิดมาเป็นญาติกันโดยธรรม แต่จิตนิสัยเห็นไหม ถ้าเบื้องหลังที่เราสร้างมาดี ความคิดความเห็นของเรามันจะลงไปร่องในรอยที่ดี สังเกตนะ สังเกตดูในสังคม มีลูกศิษย์มาพูดให้ฟังมาก

เรื่องความเลวอย่างนี้ เขาคิดได้อย่างไร เขาทำได้อย่างไร ทุกคน งง นะ อย่างพวกเราคิดไม่ได้ ทำไม่ได้ อย่างนั้นหรือ เราคิดไม่ได้นะ เราจะทำอย่างนั้นไม่ได้หรือ ทำไมเขาทำได้ นี่ไง พื้นฐานเบื้องหลังมา เบื้องหลังมันเป็นสิ่งที่บกร่องมาอย่างนั้น เขาคิดของเขาได้อย่างนั้นนะ แต่ถ้าเบื้องหลังของเราะ เราถมเราเต็มมา ถมเต็มมาเห็นไหม พระอรหันต์ต้องสร้างมาแสนกัป ตามพระไตรปิฎก สิ่งที่เราสร้างมา แสนกัป

คำว่าแสนกัปนี้ะ เขาพูดถึงสร้างคุณงามความดีนะ แต่เวลาไปโต้แย้งกับเขา เราโต้แย้งนะ เราโต้แย้งว่า ทุกคนเวลาเกิดเวลาตาย ทุกคนทุกดวงจิต เกิดตายเบื้องหลังมานี้ ไม่มีต้น ไม่มีปลาย คือพวก ถ้าย้อนอดีตชาติของพวกเราไปทุกๆ คนนะ ทุกๆ คน มันเลยแสนกัป มันเลยล้านกัป มันเลยไปจนไม่มีต้น ไม่มีปลาย คือมันนับต้นนับปลายไม่ได้ ทีนี้ คำว่า นับต้นนับปลายไม่ได้ เราต้องเกิดมามากกว่านั้นจริงไหม เราต้องเกิดมามากกว่าแสนกัป ที่เราเกิดมามากกว่าแสนกัป เพียงแต่ว่า เราทำดีหรือทำไม่ดี มากกว่านั้นไหม

ฉะนั้น คำว่า แสนกัปพวกเราเกิดขึ้นอยู่แล้ว พวกเราเกิดตาย เกิดตายเกินแสนกัป เกินหมดเลย เพียงแต่ว่าคุณงามความดีที่เราซื่อนมา ให้มันมีคุณธรรม ให้มันมีเขาว์ปัญญา คุณธรรม พละในสัมโพชฌงค์เห็นใหม่ สัมโพชฌงค์ ฌัมมวิยะ มีอินทรีย์ แก่กล้า ความพร้อมของใจ

ถ้าความพร้อมของใจ เราจะสังเกตตรงนี้ เวลาพวกเรามาเราจะสังเกตดูภูมิภาคะ ๑ คนไม่เชื่อง่าย คนไม่หลงง่าย คนมีจุดยืน มีโอกาส ถ้าคนเชื่อง่าย เห็นใหม่ เขาเรียกโลก จริต โลกจริตนะ มีอะไรมามันจะเชื่อง่ายๆ โทสจริตจะโกรธง่าย โมหจริตเห็นใหม่ โลภะ โมหะ จริตของคนมันไม่เหมือนกัน

ฉะนั้นถ้าพูดถึง สังเกตตรงนี้ สังเกตดี เวลาพูดไป เขามีโอกาสจะรับใหม่ เวลา พระพุทธเจ้าเทศน์สอนนะ เวลาพวกพราหมณ์ เวลาเข้าใจแล้วจะชม องค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้า จะสรรเสริญมาก พระพุทธเจ้าเหมือนกับหงายภาชนะขึ้นมา ภาชนะ มันคว่ำอยู่พระพุทธเจ้าหงายมันขึ้นมา หงายขึ้นมาเพื่อรับน้ำรับอากาศ

นี่ใจจิตใจเราปิด จิตใจเราว่า จิตใจเราไม่รับรู้ พูดไปเถอะ เอน้ำลคหัวตอ เห็น้อยนะ คนพูดเห็น้อยมาก เทศน์ไปเถอะ มันออกข้างหมดมันไม่รับเลย แต่ถ้าหงาย ขึ้นมาเห็นใหม่ เทศน์แล้วมันรับ มันมีสิ่งใดตกผลึกอยู่ เวลาเทศนาว่าการ สังเกต พฤติกรรมของคน พฤติกรรมนะเราจะมีพฤติกรรมในนิสัยเราอยู่แล้ว แล้วถ้าอยู่ด้วยกัน มันเปลี่ยนแปลง มันพัฒนาขึ้นนั่นนะมันหงายภาชนะแล้ว เพราะการพัฒนาของมันเห็น ใหม่ เราเป็นญาติกันโดยธรรม

แต่ว่าเบื้องหลัง เบื้องหลังที่สร้างมา เบื้องหลังที่มันมีมา จะบอกว่า พระอรหันต์ ต้องสร้างมาแสนกัป พระพุทธเจ้าต้อง ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย พวกเรามี वासนา้อย พวกเราไม่มีवासนา กิดคิด เราสร้างมามากกว่านั้น คือว่า เราเกิดตายมา เหมือนกัน แต่การกระทำของเรามันหมุนมาใหม่

ถ้ามันไม่หมุนมาในปัจจุบันนี้จะทำใหม่ หลวงตาพูดบ่อยนะ ถ้าเราไม่มีवासนา กันทุกคน ถ้าเราจะภาวนา เราจะต้องมีवासนา ถ้าไม่มีवासนานะ โยมไม่มานั่งกันอยู่ที่นี่ เพราะที่มัวัดกันเห็นใหม่ ต้องมานั่งเรียบร้อยต้องมาอะไรนี้ ถ้าเราอยู่บ้านสะดวกกว่า ใหม่ เราไปเที่ยวกับเพื่อนสนุกกว่าใหม่ โลกคิดกันอย่างนี้นะ

นี่ถ้าคิดว่าเราเสียสละตรงนั้นมาได้ ถ้าไม่มีวาสนา เราจะมานั่งฟังเทศน์ใหม่ ถ้าไม่มีวาสนาเราจะมาวัดใหม่ นี่ก็อวาสนาแล้วนะ วาสนาคือโอกาส โอกาสที่เราจะทำ แต่ถ้าฟังแล้วเราจะทำใหม่ ถ้าเราทำขึ้นมา มันเกิดสัจจะความจริงแล้ว เกิดจากการกระทำของเราขึ้นมา นี่ก็อุกฤษฏ์ถ้อยยามนะ

ถ้าอุกฤษฏ์ถ้อยยาม เราก็อุกฤษฏ์ถ้อยยามตลอด มันต้องเป็น สมัยโบราณนะ เวลาคนจะปฏิบัติ ต้องสวดมนต์นะ ต้องอ้อนวอนตลอดเวลา จนหลวงปู่มัน ท่านแก้หลวงปู่เสาร์ ตรงนี้ เพราะเรื่องนี้มันเป็นประเพณีวัฒนธรรมมา เวลาไม่มีครูบาอาจารย์ที่เป็นจริง ประเพณีจะกล่อมเกลापวกเรา เราจะทำบุญกันตามประเพณี

แล้วสมัยนี้เมืองอุบลฯ เป็นเมืองแห่งนักปราชญ์ หลวงปู่เสาร์ เอาหลวงปู่มัน ออกมาบวช แล้วเวลาปฏิบัติเน้ออ้อนวอนนะ ว่าสวดมนต์ไป ขอธรรมให้มาสถิตที่ตา ขอธรรมให้มาสถิตอยู่หัวใจ ขอธรรมให้มาสถิตที่ตัวเรา อ้อนวอนขอ จิ่งเชือก จิ่งสายสิญจน์ สวดมนต์ที่ ๓ , ๔ ชั่วโมง เสร็จแล้วก็เดินจงกรม

ทีนี้หลวงปู่มัน ท่านปฏิบัติของท่านมา เวลาเราทำบุญทำกุศลกันมานั้นเป็นอามิส แต่ถ้าเราภาวนาขึ้นมาจิตเราสงบขึ้นมา เราทำบุญกันเพื่ออะไร เพื่อให้เรามีอำนาจวาสนา ไซ้ใหม่ เราอยากพ้นจากทุกข์ไซ้ใหม่ ถ้าจะพ้นจากทุกข์ ถ้าเราภาวนาขึ้นมา จิตเราจะเป็นสมาธิขึ้นมา ถ้าเราเกิดปัญญาขึ้นมา ปัญญาจะมาชำระกิเลส เดินจงกรมที่อ้อนวอนเขาก็เหมือนกัน อ้อนวอนก็เหมือนทำบุญอันหนึ่ง แต่ถ้าเราเดินจงกรมปั๊บเหมือนกับเราปฏิบัติแล้ว ถ้าจิตมันเป็นธรรมขึ้นมาเห็นไหม

หลวงปู่มันท่านถึงบอกว่า

“ไม่ต้องสวดมนต์ ให้เดินจงกรมเลย ให้เดินจงกรมเลย”

เพราะถึงที่สุดแล้วมันก็ต้องมาเดินจงกรมนั่งสมาธินี้แหละ ถ้าเรามาเดินจงกรมนั่งสมาธิเลย หลักรวมันจะดีขึ้น มันจะมีโอกาสมากกว่า เวลาที่มีมากกว่านี้ แต่กว่าจะปล่อยตรงนั้นมาได้ มันคิดมาเห็นใหม่ ใจมันคิดมาเราบอกว่า วัฒนธรรมประเพณีนี้เห็นไหม มันล่อหลอมให้พวกเรานี้เข้าวัด ให้พวกเราทำตามประเพณีวัฒนธรรม ประเพณีวัฒนธรรมมันก็เป็นกิริยาการกระทำเท่านั้นเอง

การนั่งสมาธิภาวนา มันก็เหมือนกับประเพณีอันหนึ่งนะ เราต้องนั่ง แต่! แต่มันเป็นเรื่องที่สุกวิสัยเพราะอะไร เพราะถ้าเราไม่นั่ง เราไม่สงบใจมันสงบไม่ได้ กายวิเวก จิตวิเวก ถ้ากายไม่วิเวกจิตจะวิเวกได้อย่างไร เคนจกรรมเห็นไหม ร่างกายเคลื่อนไหวอยู่ แต่จิตมันสงบ

การเคนจกรรมถ้าจิตสงบแล้วนี่ การเคนจกรรมเป็นสมาธิยาก แต่ถ้าเป็นสมาธิแล้วสมาธิจะมันคงมาก เพราะการนั่งหลับตาจิตเป็นสมาธิ พอเรานั่งนิ่งๆ ใจใหม่ เราเคนจกรรมนี้เคลื่อนไหวอยู่แต่สงบได้ รวมใหญ่ในทางเคนจกรรมก็เป็นได้ เป็นได้ทั้งนั้น

มันเป็นกิริยาเป็นอิริยาบถ ที่เราเคนจกรรม กายมันเดินไป แต่จิตมันสงบ เข้ามาจากรายใน นั่นนะสัมผัสความจริง เราทำกันเพื่อตรงนี้ แล้วถ้าตรงนี้พอจิตสงบขึ้นมาแล้วนะ ถ้าจิตมีอำนาจวาสนา จิตมันมีบารมีนะ พอจิตมันสงบขึ้นมา ทำไม ภาพเทวิลเห็นอดีตชาติตัวเองได้ล่ะ

เราจะรู้หมดเลยว่า จิตใจเรา ปฏิสนธิจิต จิต ปฏิสนธิวิญญาณ มันเกิดตายมาที่ชาติ มันจะเกิดตายมาที่ชาติ ทีนี้ คำว่า “เกิดตาย” เราก็ก็นั่นแหละ ว่าใครจะไปรู้ว่าอดีตชาติเป็นยังไง อนาคตเป็นไง โอ้โฮ ไปนั่งตื้นตื้น

เราเปรียบนะมันเหมือนเทคโนโลยีเหมือนคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์เิ่งสร้างโปรแกรมอย่างไรก็ได้ เพราะเราเข้าไปถึงโปรแกรมแล้ว นี่ก็เหมือนกัน พอเราเข้าไปถึงตัวจิต มันก็ไปเห็นข้อมูลเดิม มันก็เท่านั้นเอง ก็เราเห็นเป็นเรื่องธรรมดา

คือของที่มันมีอยู่แล้วใจใหม่ เช่น เมื่อวานเราทำอะไรมา เรานึกถึงเมื่อวานนี้สิ เราทำอะไรมาบ้าง เรานึกออกไหม เพราะเราทำมาใจใหม่ จิตก็เหมือนกัน มันเกิดมาแต่ละชาติๆ มันก็สะสมมาที่นั่น เพราะเราไปเห็นข้อมูลเรารู้แล้วเราได้อะไรล่ะ

ถ้าชาติที่แล้วเราเป็นคนดีนะ โอ้ เราสร้างสมบุญญาธิการไว้มาก พอระลึกอดีตชาตินะเป็นคนดีนะ อื้อ มันหลงใจ ว่าชาติที่แล้วกุติ ชาตินี้ก็จะไม่ทำอะไร ชาตินี้ก็จะนอนเฉยๆ แต่ถ้าไปคิดว่าชาติที่แล้วเราเป็นคนเลว เราได้ทำความเดือดร้อนไว้ให้คนอื่นมาก เราคิดแล้วเราเสียใจไหม ก็คือว่า ถ้าเราไปรู้อดีตชาตินะ ถ้าดีก็ติด ถ้าเลวก็ติด มันจะทำให้เราทุกข์ยากเสียใจ แล้วมันมีประโยชน์อะไรขึ้นมา

มันเป็นประโยชน์หรือเป็นโทษ ถ้าดีมันก็ห่อหุ้ม ดีมันก็ติดนะ เมื่อชาติที่แล้วกูใหญ่ กูโต กูใหญ่ กูโต ชาตินี้เป็นยาจกเข็ญใจยังไม่รู้สึกตัวเองอีก เพียงแต่อดีตชาติมันจะส่งมา ส่งมาให้ตกผลึกเป็นอำนาจวาสนา ที่การกระทำ มันจะส่งมา เพราะมันมีมา พันธุกรรมทางจิต มีจริงๆ ถ้าไม่มีนะ ไม่มีเมื่อวาน เราจะไม่มีวันนี้

แล้วเมื่อนั้นแล้วครูบาอาจารย์ท่านบอกเลยว่า อดีตชาติหรือนรกสวรรค์ ไม่มีใครสามารถสร้างได้ นรกสวรรค์ไม่มีใครสร้างมันได้ มันเป็นของมันอยู่อย่างนั้น วัฏฏะมันเป็นอยู่อย่างนั้น แต่เรา ทำดีทำชั่ว มันเป็นที่ปักใจ เวลาจิตของเรา วาระของเราไปตกอยู่ที่ไหนๆ ใจ

มันเป็นวาระที่พวกเราทำดีทำชั่วแล้วผลมันจะตอบสนอง พอตอบสนอง จิตมันจะไปเกิดตามสภาวะนั้น เห็นไหม ธรรมะสอน ทำดีทำชั่วใจ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่วใจ พอทำดีมันต้องตอบสนองในสิ่งที่ดี พอทำชั่วมันตอบสนองในสิ่งที่ชั่วใจ มันเป็นสิ่งที่ตอบสนองในวัฏฏะ คือเราต้องเวียนตายเวียนเกิด แต่ธรรมของพระพุทธเจ้ามีหัตถ์จรรยกว่า

มหัตถ์จรรยกว่า เพราะถ้าเราทำดีมา เหมือนกับไอ้พวกแร่ธาตุที่มีคุณภาพ แร่ธาตุที่มีคุณภาพมันต้องมีราคามากกว่าแร่ธาตุที่มีคุณภาพต่ำกว่า จิตที่สร้างตัวมาดี มันเป็นแร่ธาตุที่มีคุณภาพ แร่ธาตุที่มีคุณภาพ แล้วเรามาเจอพระพุทธศาสนา ถ้าแร่ธาตุที่มีคุณภาพคนไม่ไปเจอมัน คนไม่เอามาใช้ประโยชน์ แร่ธาตุมันก็อยู่ในดินนั้น

จิตใจอำนาจวาสนาเรามันก็อยู่ในตัวเรานี่แหละ แล้วมาเจอพระพุทธศาสนา พุทธศาสนา หมายถึงว่า คำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คือข้อวัตรปฏิบัติที่ทำให้เราจะรอดพ้นไปได้ แร่ธาตุนั้น ธาตุรู้

ธาตุรู้เป็นธาตุที่มีชีวิต ธาตุรู้เป็นปฏิสันธิจิตที่มันเป็นธาตุ ที่มันหมุนเวียนตายเวียนเกิด แล้วมาพบพระพุทธศาสนา แล้วเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา แล้วมันแก้ไขขึ้นมา จนธาตุ มันเป็นธาตุที่สะอาดบริสุทธิ์ ธาตุนี้ไม่ต้องเวียนตายเวียนเกิด ไม่ต้องมีแรงขับอีกแล้ว ถ้าไม่มีแรงขับอีกแล้ว การกระทำในศาสนามันสำคัญตรงนี้

สำคัญตรงมรรคญาณ สำคัญตรงอริยสัจ สัจจะความจริงที่เราจะปฏิบัติ นี่พอเราปฏิบัติปั๊บเห็นไหม ด้วยความคิดของโลก ก็ต้องถ้อยถอยถอยกันไป ทีนี้ถ้อยถอยเรามันถึงมีเกี่ยว ทีนี้พอมาปฏิบัติถ้อยถอยมันไม่เกี่ยวแล้ว

ถ้าเริ่ม นี่เฉพาะจิตของเราละ จิตของเราที่เป็นเอกเทศ พอภาวนาไปเห็นไหม มีลูกศิษย์มาหาเยอะมาก โดยตัวเขาเองคนเดียวละ เขาเป็นคนที่เข้มแข็งมาก แต่พอเราเข้ามาบริหารแล้ว มันจะมีภาระมาละ อย่างบุคคลหนึ่งเป็นหัวหน้า บุคคลนี้สร้างบุญญาธิการมากนะ จะไปได้ไกลมากเลย

แต่คนเดียวจะไปได้ไหม ทำงานมันต้องมีผู้ทำงานร่วมกันใช่ไหม ไอ้ทำร่วมกันเราต้องไปรับผิดชอบเขาใช่ไหม กรรมของผู้ที่ร่วมงานกับเรา บางคนนะคุยกันรู้เรื่องง่าย มันจะถ่วงบารมีของเราไปเยอะมากเลย พอถ่วงบารมีไปเห็นไหม การกระทำไปมันมีปัญหา เรื่องสิ่งที่ตอบสนองมาจากข้างนอก นี่ พูดถึงสังคม พูดถึงหน้าที่การงาน

แต่ในการปฏิบัตินะ ทำไมพระพุทธเจ้าสอนให้พระปฏิบัติ หรือผู้ที่ปฏิบัติให้ไปเหมือนหน่อแรด คือไปคนเดียว ไปคนเดียวมันรักษาของเราให้ได้ก่อน ถ้าของเราเห็นไหม พระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาแล้วจะเป็นประโยชน์นะ เป็นอาจารย์ของเทวดานะ เป็นอาจารย์ของพรหม เป็นอาจารย์ของสัตว์โลกทั้งหมดเลย

มนุษย์คนเดียวถ้าทำจิตให้พ้นแล้ว ถ้าเราจะเอาตัวเราให้รอด เราต้องแยกเราออกมา พอแยกเราออกมาแล้ว ทำตัวให้รู้จริงเห็นจริง แล้วถ้ารู้จริงเห็นจริงได้ มันกลับมาเอาเขานะ เพื่อหมู่คณะนะ มันจะเป็นประโยชน์มากเลย

ทำไมหลวงปู่มั่นท่านถึงหมู่คณะมาจากอีสาน อยู่อีสานตอนที่ท่านออกมาอยู่ที่ถ้ำสาริกา พออยู่ในถ้ำสาริกาพอปฏิบัติดีขึ้นมาแล้ว มันรู้ กำหนดไปดูแล เข้าคุณอุบาสิพิจารณาปฏิจาสุมุขบาท อยู่ที่วัดบรรมนิवासฯ คิดถึงหมู่คณะมาก ก็ไปสอนหมู่คณะ จนหมู่คณะเป็นภาระแล้ว ไม่ไหวมันเป็นภาระมาก มันยังไม่ถึงที่สุดเห็นไหม ออกอุบายเอาแม่ไปส่งที่อุบลฯ

พอเอาแม่ไปส่งเสร็จปั๊บ บอกให้เข้ากรุงเทพฯ พอเข้ากรุงเทพฯ เข้าคุณอุบาสิมนต์ขึ้นเหนือไปเลย นั่นนะ ไปแก้ไข ไปถึงที่สุดนะ ไปสำเร็จที่เชียงใหม่เห็นไหม หลวงปู่มั่นไปสำเร็จที่เชียงใหม่

พอสำเร็จแล้ว รู้จบกระบวนการแล้ว ก็กลับมาอีสานเอาได้หมดเลย พอเอาได้หมด เพราะหลวงปู่มั่นท่านสร้างบุคคลาธิษฐานไว้ในศาสนาเยอะมาก และเป็นบุคคลาธิษฐานที่มีคุณภาพ มีคุณภาพเพราะอะไร มีคุณภาพเพราะหลวงปู่มั่นท่านสร้างตัวท่านให้มีคุณภาพก่อนไง

ในเมื่อตัวของท่านนะ ท่านสิ้นจากทุกข์ คนที่สิ้นจากทุกข์ มันต้องรู้วิธีการสิ้นจากทุกข์ แล้วถ้าวิธีการที่สิ้นจากทุกข์ เราไม่มีวิธีการเราไม่มีการกระทำ เราทำอาหารไม่เป็น เราไปสอนคนอื่นได้ไหม เราเข้าครัว เราทำอะไรไม่เป็น แต่ตั้งตัวเป็นแม่ครัวนะ แหม มาเลย จะสอนทำอาหารๆ เอ็งทำอะไรไม่เป็นแล้วไปสอนเขาได้อย่างไร มันจะสอนทำอาหารให้เขา เอ็งต้องเป็นแม่ครัวหัวป่าเว้ย มาเลย อาหารอะไรๆ ก็ทำได้

เหมือนกัน ครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นพ่อครัว เป็นแม่ครัวที่ท่านชำนาญการมากแล้ว ท่านมาสอนลูกศิษย์ลูกหานะ ท่านเอาลูกศิษย์ลูกหาขึ้นมาเป็นประโยชน์กับศาสนาเรา มาก แล้วปัจจุบันเห็นไหม ตั้งแต่หลวงปู่มั่น หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่แหวน ครูบาอาจารย์ หลวงตา ท่านยังมีชีวิตอยู่นะ ท่านมีชีวิตอยู่

พระไตรปิฎกที่พูดได้! พระไตรปิฎกที่พูดได้!

พระไตรปิฎกนี้นะ ธรรมเนียมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มาจากไหน มาจากใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่เป็นพระอรหันต์ เป็นศาสดา แล้ววางกิริยาวิธีการไว้ พระไตรปิฎกหมายถึงวิธีการ วิธีการที่จะเข้าไปหาเป้าหมาย เป้าหมายอยู่ที่ไหน เป้าหมายอยู่ที่ความรู้สึก ทุกข์กับสุขใครเป็นคนรับรู้ เทคโนโลยี ชาติต่างๆ ไม่รู้สุขรู้ทุกข์หรอก

หัวใจๆ ความรู้สึกนะ ความรู้สึกอันนี้มันรู้จักทุกข์ ความรู้สึกอันนี้มันทุกข์ ความรู้สึกอันนี้ มันเก็บงำเอาไว้เยอะนะ เก็บงำสิ่งที่ทุกข์ที่สุด ที่เกิดตาย มันเก็บเอาไว้ในนี้เยอะ พอเก็บไว้เยอะ มันก็แรงด้านแรงขบับใจ แรงขบับว่า มันต้องการอย่างนั้นไม่ต้องการอย่างนั้น มันมีแรงขบับของมันเห็นไหม

ในปัจจุบันนี้ เราศึกษา เรามีอำนาจวาสนาเราเจอธรรมะ เอาธรรมะมาแก้ไขมัน สู้ไม่ได้ หยดไว้ก่อน สู้ไม่ได้ตั้งสติไว้ก่อน หยดความคิดก่อน หยดความต้องการของใจให้

ได้ก่อน สู้ไม่ได้ หยุดมันไว้ให้ได้ก่อน หยุดนี้เป็นสัมมาสมาธิ แล้วสัมมาสมาธิ ออกใช้ วิปัสสนาญาณเห็นไหม วิปัสสนาคือวิปัสสนา

วิปัสสนาคือการชำระล้างให้มันสะอาดขึ้นมา ถ้ามันสะอาดขึ้นมานะ วิธีการอันนี้ มันสำคัญ วิธีการนะ ถ้าไม่มีครูบาอาจารย์ชี้นำ พระพุทธเจ้าจะลงไปทรมานคนอยู่ ๖ ปี หลวงปู่มั่นนะพรรษา ๓๘ ๓๘ปี หลวงตาพรรรษา ๑๖ ปฏิบัติอยู่ ๗ ปี จะ ๘ ปี ต่อสู้ แล้ว เราทำอะไรกัน

เรามีหน้าที่ เรามีภาระรับผิดชอบนะ คนเราเกิดมามีภาระรับผิดชอบ ไอ้ภาระ รับผิดชอบเห็นไหม การรับผิดชอบมันเป็นเครื่องแสดงออกว่าเรานี้ เป็นคนอย่างไร ถ้า คนที่ดี ความรับผิดชอบสูงนะ ความรับผิดชอบทุกๆ อย่างเลย

แต่ถ้าคนปานกลางก็รับผิดชอบพอประมาณ คนไม่รับผิดชอบเลยเป็นภาระสังคม นะ เป็นภาระมาก ตัวเองเกิดมาแล้วนะรอกคน รกป่าต้นไม้ใช้ประโยชน์นะ รกคน ไอ้อย่าง นี้มันเป็นสภาพกรรม คือเราเกิดร่วมกันมานะ

เราไม่อยากจะเกิดร่วมกับคนที่เห็นแก่ตัวเลย ไม่อยากจะเกิดกับคนที่มาเบียดเบียนเรา เลย ทำไมมันเกิดร่วมล่ะ การเกิดร่วมมันมีเวรมีกรรมกันมา ฉะนั้นสิ่งใดที่เกิดขึ้นมาแล้ว ถ้าเราไม่มีธรรมะเป็นเครื่องหล่อเลี้ยงนะ เราจะน้อยใจมากนะ เราจะอึดอัด ทุกข์ใจมาก เลย ทำบุญทุกคนเลย ทำบุญทั้งนั้นเลย แต่ทำไมมันเจอแต่สังคมอย่างนี้ล่ะ สังคมอย่างนี้ มันมีนะ ดูเวลา เราก็เหมือนกัน เวลาเราน้อยเนื้อต่ำใจ เวลาเราท้อใจ เราจะคิดถึง พระพุทธเจ้า

พระพุทธเจ้าท่านสร้างมา ๔ อสงไขย แล้วท่านเป็นศาสดาด้วยเป็นพระ อรหันต์ด้วย แล้วเวลามีโลกธรรม ๘ นะท่านสอน ในพระไตรปิฎก

“ภิกษุทั้งหลาย ถ้าเธอเจอโลกธรรม เจอแรงเสียดสี สังคมเบียดเบียนนะ เธออย่า น้อยเนื้อต่ำใจในแรงเสียดสีในโลกธรรม ๘ นี้ จะไม่มีใครโดนกระทบแรงเท่ากับองค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา คือเป็นหัวหน้า แล้วสมัยพุทธกาล มันมีลัทธิศาสนา มันอยู่ในพื้นที่อยู่แล้ว แล้วพระพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นมาแล้วจะเผยแผ่ธรรม ขึ้นมา คิดดูสิว่า มันจะมีแรงต้านขนาดไหน มันจะมีการเมืองขนาดไหน การเมืองอันนั้น

มันทำลายมหาศาลเลย ทั้งๆ ที่ ถ้าแสดงฤทธิ์นะ มันก็มีประโยชน์ใช้ใหม่ แต่เพื่อทรมานเขาไป

คูสิจะไปเอา ชฎิล ๓ ฟีน้อง ชฎิล ๓ ฟีน้อง เขาบูชาไฟเห็นไหม เขาถือว่าเขาเป็นศาสดา เขาเป็นอาจารย์ของพระเจ้าพิมพิสาร เขาบูชาไฟอยู่ พระพุทธเจ้าไปขอพัก เขาไม่ให้พัก เพราะว่าเขาหวง เพราะกษัตริย์เป็นลูกศิษย์เขา

ถ้าพระพุทธเจ้ามา เดี่ยวมีปัญหาไป พระพุทธเจ้าใช้ธรรมะ เราเป็นสมณะด้วยกัน เราเป็นนักบวชด้วยกัน ถ้านักบวชไม่ให้นักบวชพักแล้วนักบวชจะพักที่ไหน อ้าว..มันจำเป็นด้วยเหตุผลนะ ก็ยอมให้พัก

พอยอมให้พักเห็นไหม ก็ให้ไปพักที่โรงบูชาไฟ เพราะมีพญานาค คิดว่าพระพุทธเจ้าจะต้องโดนฤทธิ์พญานาค โดนพ่นพิษแน่นอน ไปถึงพระพุทธเจ้าเอาพญานาคใส่ไว้ในบาตร เสกไว้ในบาตรเลย พอชฎิล ๓ ฟีน้องมาตอนเช้า

อ้าว พระพุทธเจ้ายังอยู่ ทำไมพระพุทธเจ้าไม่โดนพญานาคทำลาย พระพุทธเจ้ามีฤทธิ์มากกว่า เริ่มเอะใจแล้ว เพราะตัวเองยังบูชาไฟ พอบูชาไฟอยู่เพ่ง ตบะธรรม เพ่งไฟเหมือนกลืน มันจะมีสมาบัตินะ จะมีสมาธิ จะมีฤทธิ์ พอมีฤทธิ์ขึ้นมา เอ๊ะ เพราะว่าพญานาคมันมีฤทธิ์มากกว่า ทำไมพระพุทธเจ้าไม่เป็นอะไร ไม่เป็นอะไร ตัวเองก็คิดไป

“เอ๊ะ สมณะนี้แปลก สมณะนี้แปลกเนอะ สมณะนี้แบบว่ามันต้องโดนพญานาคพ่นพิษแล้ว ทำไมไม่โดน สมณะนี้แปลก แต่! แต่ไม่มีความรู้เท่าเรา”

ทสิมันเกิด มานะไป พอพระพุทธเจ้าทำอะไรอยู่ เอ้อ..สมณะนี้แปลก แต่ไม่มีความรู้เท่าเรา หลงตัวไป จนพระพุทธเจ้า รู้วาระจิต แต่เขาเริ่ม เอะใจแล้ว พระพุทธเจ้าบอกเลย

“เธอไม่ได้เป็นอะไรหรอก เธอไม่ได้เป็นพระอรหันต์”

คนเป็นสุภาพบุรุษเห็นไหม ชาติที่สร้างมาดี พอรู้ว่าพระพุทธเจ้ารู้ถึงความคิดเสียใจมาก เสียใจมากเลย ก็ลงกราบเลย ขอบวชเลย แล้วพอขอบวช เป็นฤาษี บูชาไฟ มันก็ใส่เครื่องแบบพวกเสื่อ พวกฤาษี ชฎาเห็นไหม ก็เอาชฎานี้ล่อน้ำไป ล่อน้ำไป นื่องอยู่ข้างล่างเห็น ก็นึกว่าพี่มีปัญหา ก็เข้ามาช่วย เข้ามาช่วย ชฎิล ๓ ฟีน้อง ๓ ฟีน้อง พระพุทธเจ้าเทศน์เลย เทศน์เรื่องอาทิตย์ไป

“ไฟเป็นของร้อน บูชาไฟเป็นของร้อน ความคิดเป็นของร้อน ตาเป็นของร้อน หูเป็นของร้อน อายคนะเป็นของร้อน ของร้อนเพราะอะไร ของร้อนเพราะโทสะ โมหะ โทสัคคินา โมหัคคินา มันร้อนจากข้างนอก มันร้อนจากข้างใน ทำลายความร้อนทั้งหมด”

เทศน์เลย มโนวิญญาณะปี นิพพิณฑติ มโนสมุสเสปี นิพพิณฑติ ความสัมผัสของใจมันเป็นของร้อน ความสัมผัสของใจ ผลที่เกิดจากการสัมผัสของใจมันเป็นของร้อน สิ่งที่เกิดผลึกในใจที่มันเป็นทุกข์มันเป็นของร้อน ร้อนหมด ร้อนเพราะอะไร ร้อนเพราะ โทสัคคินา โมหัคคินา

เทศน์ไป คนมันบูชาไฟอยู่แล้ว คนมันอยู่ในเหตุการณ์อย่างนั้น พอเทศน์ไป ที่นั่งมากเลย แล้วมันรู้ของจริงเห็นใหม่ ปล่อยหมดเลย เป็นพระอรหันต์หมดเลย พอเป็นพระอรหันต์หมดเลย ถ้าเขา เขาก็ไผ่ดีของเขา

นี่ใจ เราถึงบอก พันธุกรรมเราดีขนาดไหนก็แล้วแต่นะ แต่ถ้าเราไม่ได้สร้างบุญญาธิการเป็นพระโพธิสัตว์นะ เราจะตรัสรู้เองไม่ได้ เราไม่มีปัญญาหรอก มันละเอียดมาก ขนาดที่เราจับผิดเรา เราค้น เราดูความผิดเรา เรายังไม่ยอมเลย

ทุกคนบอกถูกหมด เราถูกสังคมผิด ทุกคนผิดหมด ถูกคนเดียว ไม่มีทาง กิเลสไม่ฟังใครหรอก ยิ่งภาวนาไปนะ ยิ่งจิตสงบนะ ยิ่งถูกเก่งเลย ยิ่งจิตสงบได้สุดยอดแล้ว นี่คือนิพพานๆ มันหลง มันคิดตัวเองหมด โดยธรรมชาติ โดยธรรมชาติมันเป็นอย่างนั้น

แต่เรามีครูมีอาจารย์ใช้ไหม พระพุทธเจ้าท่านทำของท่านมาแล้ว ครูบาอาจารย์ของเราท่านทำมาแล้ว เหมือนแม่ครัว แม่ครัว เขาได้ทำอาหารของเขามาแล้ว เขาได้ลองผิดลองถูกมาแล้วเขาจะรู้เลย เหมือนเด็กๆ เลย เด็กๆ มึงทำอะไร เราผู้ใหญ่จะรู้เลย มันเป็นวัยนะ พอมันจากวัย มันโตมานะ มันจะเป็นวัยของมันมาอย่างนั้น

แต่เด็กๆ มันไร้เดียงसानะ น่ารักๆ มาก พอโตมาน้อยมันติดเพื่อนแล้ว พอมันคบเพื่อนมันไปแล้ว พอโตขึ้นมามันเป็นวัยรุ่น มันไม่เอาพ่อแม่แล้ว แล้วสุดท้ายแล้ว พอเขามีครอบครัวมา เขาก็มีลูกเหมือนเรานี้แหละ นี่วัฏจักร มันก็เวียนอยู่อย่างนั้น มันเป็นไปตามวัย

ใจเราก็เหมือนกัน ถ้าเรายังมีความรู้อย่างนี้ ยิ่งปฏิบัติขึ้น พอเป็นสมาธิ โอ้ โอ้ นิพพาน นิพพาน ไม่ใช่ แล้วพอมันจะรู้อีกทีตอนไหนรู้ใหม่ จะรู้อีกทีว่าเป็นสมาธิก็มันเสื่อมใจ อ้าว แล้วถ้าเป็นนิพพานๆ แล้วทำไมมันทุกข์ล่ะ

เมื่อก่อนมันว่าง มันอยู่สบายมากเลย ทำไมพอมันเสื่อมไปแล้ว ทำไมมันทุกข์ล่ะ มันอึดอัดไปหมดเลย ใจเราก็ทุกข์ไปหมดเลย อ้าว นิพพาน ทำไมมันเปลี่ยนแปลงวะ มันจะรู้ก็ต่อเมื่อมันเสื่อม แล้วถ้าเป็นสุภาพบุรุษนะ เสื่อมแล้วยอมรับแล้วแก้ไข คนนั้นมีโอกาส เพราะเป็นอริยวินัย อริยวินัย หมายถึงว่า ผิดแล้วยอมรับว่าผิด คืออริยวินัย เป็นวินัยประเพณีอันหนึ่ง

อริยวินัย คือผู้ที่ผิดแล้วยอมรับผิด มันต้องผิดทั้งนั้น เพราะ มรรคหยาบ มรรคละเอียด โสดาปัตติมรรค สกิทาคามรรค อนาคามรรค อรหัตมรรค มรรคที่ละเอียดมันลึกซึ่งแตกต่างกัน มันแตกต่างกัน

เหมือนกระดาษเห็นใหม่ กระดาษเหมือนกันไง พิมพ์เป็นแบงก์ร้อยก็แบงก์ร้อย พิมพ์เลข ๕๐๐ มันก็ แบงก์ ๕๐๐ พิมพ์เลขพันมันก็เป็นพันบาท กระดาษเหมือนกัน พิมพ์ตัวเลขต่างกันค่ามันต่างกัน จิตมันละเอียดกว่านั้นอีก แล้วคิดดูสิคำว่า “ละเอียด” ขนาดที่เราทำแล้วเรายังหลงเลย

แล้วเวลามันพัฒนาเป็นภูมิ เป็นวุฒิภาวะ เป็นภูมิเป็นภพเป็นขั้นขึ้นไป มันไม่หลง มันเป็นไปไม่ได้ ไอ้คนที่ภาวนา คนทำงานแล้วไม่ผิดเลย โลกนี้ไม่มี ไม่มี! ภาวนาผิดหมดเลย แต่ถ้ามีครูมีอาจารย์คอยสอนนะ นั่นสุดยอดปรารถนาของผู้ที่มาปฏิบัติ เพราะเรื่องผิด ผิดอยู่แล้ว

ผิดอยู่แล้วเพียงแต่ผิดแล้ว หลวงปู่มั่น หลวงปู่เสาร์ เพราะท่านสร้างบุญญาธิการ มาผิดไม่มีใครสอนท่าน ท่านก็ตรวจสอบของท่าน จนหน้าสงสัย จนไม่น่าไว้วางใจ ท่านถึงแก้ไขของท่านได้ ไอ้ของเรา พอมันเป็นแล้ว มันไม่น่าสงสัยหรอก มันเคลิ้ม มันสุข มันว่าง มันเคลิ้ม ไม่มีตรวจสอบ จนจะรู้ก็ต่อเมื่อเสื่อม

พอมันเสื่อมแล้วนะคอยตกระ ทุกข์ เอาไฟเผาตัวเอง เอาไฟเผาใจ ทำไมมันจะไม่ทุกข์ ร้อน ถ้าร้อนแล้วนะ จะแก้ไขเปลี่ยนแปลง แก้ไขเพราะมันเสื่อม เสื่อมเพราะอะไร

เพราะสัพเพ ชัมมา อนัตตา สภาวะธรรมที่มันเป็นอนัตตา พอมันถึงที่สุด มันขาดแล้วนะ เลื่อมไม่ได้ มันเป็นอกุปธรรม มันเป็นกงที่ “ธรรมะที่เหนือโลก”

ในโลกนี้ ในสรรพสิ่ง ในจักรวาล ไม่มีสิ่งใดคงที่ แม้แต่ในปัจจุบันเราเป็นปลูชน ใจของเราก็อ้างเรรวน ไม่มีคงที่ การเกิด การตาย เป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม มันก็เวียนมาเกิดเป็นมนุษย์ เป็นทุกๆ อย่าง

แต่ถ้าเป็นโศดาบันมันคงที่ สกิทากงที่ อนาคากงที่ พระอรหันต์คงที่ คงที่ของ พระอรหันต์ ไม่แปรสภาพอีกเลย “มันเหนือโลก เหนือโลกอย่างนี้” มันมีการกระทำของเรา เห็นไหม เราเกิดมาถึงว่ามีธรรม เป็นที่พึ่งที่อาศัย ธรรมคือศีล สมาธิ ปัญญา ศีล สมาธิ ปัญญา นี่ฝึกฝน ฝึกฝนปฏิบัติขึ้นมา ถึงที่สุดแล้วจะรู้จริงเห็นจริงนะ แล้วเราจะไป รู้ปลอม

ดูสิ ดูอย่างที่ว่า พระอรหันต์เวลาพูดเห็นไหม “หิว” พระอรหันต์ทำอย่างไร? ดำรงชีวิตอย่างไรล่ะ? หิวก็กินใจ ร้อนก็อาบน้ำ

ไอ้เราก้ไปถามพระอรหันต์นะ “ทำไง” หิวก็กินใจ อ้าว เราก้กินทุกวันนะ แล้วเรา ทุกข์ไหม หิวก็กิน เราหิวก็กินเหมือนกัน ร้อนก็อาบน้ำ พระอรหันต์พูด

พระอรหันต์ท่านพูด เพราะอะไร? เพราะพระอรหันต์ท่านรู้จริงแล้ว แต่ถ้าเราพูด โทษนะ ทุกคน เรามีลูกอ่อนไข้ไหม ลูกอ่อนเวลามันเล็กๆ ให้มันไปอาบน้ำเองได้ไหม ให้มันกินเองได้ไหม ไม่ได้หรอก มันนอนจมอยู่นะ มันนอนจมอยู่กับจี้กับเยียวมันนะ แล้วมันก็ร้องให้อยู่ บอกให้มันไปอาบน้ำซิมันไปไหมล่ะ มันไปไม่เป็นนะ เด็กอ่อนมันไปอาบน้ำไม่เป็นนะ พ่อแม่มันต่างหากอุ้มมันไปอาบน้ำ

มันหิวมันก็ร้องกินนะ มันหิวจะเป็นจะตายนะ มันร้องให้อย่างเดียว พ่อแม่ต้อง ป้อนมันนะ ใจของเรา ใจเด็กอ่อน หิวก็กิน ร้อนก็อาบน้ำ เวลาทุกข์ก็ปล่อยมันซิ ก็หิวก็กินใจ ใจมันทุกข์แล้ว อ้าวก็กินธรรมะซิ กินไม่เป็น ทำไม่เป็นหรอก แต่เวลาพระอรหันต์ ท่านพูด ท่านทำเป็น หิว หิวก็กินใจ ร้อนก็อาบน้ำ

แต่เราซิ ร้อนแล้วไปไม่ถูกล่ะ ร้อน ร้อนจะเป็นจะตาย อาบน้ำซิ น้ำอะไรล่ะ น้ำอยู่ที่ไหนล่ะ หาน้ำไม่เจอ เวลาเราไปอ่าน เพราะอะไร เพราะเราไปอ่าน ไอ้คำพูดคำนี้ มันเป็นของมหายานเขา เวลาลูกศิษย์เขาไปถามอาจารย์เขา

“อาจารย์ฯ ดำรงชีวิตอย่างไรล่ะ?”

“อ้าว หัวก็กินใจ ร้อนก็อาบน้ำใจ”

ตอบแค่นี้ ให้อั้วพวกเรานะ ก็ดีความกันไปซิ แต่พอทำจริงๆ ทำไม่เป็น ท่านเปรียบรูปธรรมให้เราเห็นในชีวิตประจำวัน แต่ความจริงในใจ กว่ามันจะพัฒนา จนเป็นผู้ใหญ่ขึ้นมาจิตนะ ให้อั้วปุณฺณ กัลยาณปุณฺณ ปุณฺณ คือคนหนา คนหนาด้วยกิเลส กิเลสมันครอบงำ ครอบงำด้วยรูป รส กลิ่น เสียง ครอบงำด้วยสัญชาตญาณ ครอบงำด้วยความพอใจ

อะไรพอใจมา บอกไม่ชอบไม่รัก ไม่ใช่! อะไรที่มันพอใจมา ผ่านตามา ใจมันไหวแล้ว แล้วบอกว่าไม่เอาๆ นะ แต่ใจมันไหว เห็นไหม ปุณฺณ ปุณฺณนี้คนหนา คนหนามันรักษาใจมันไม่ได้ กัลยาณปุณฺณมันทำสมาธิได้มันคง กัลยาณปุณฺณ เดินโศดาปัตติมรรค กัลยาณปุณฺณจะยกขึ้นเป็นโศดาปัตติมรรค ทีนี้ คำว่า “โศดาปัตติมรรค” ต้องมีหลักของใจ ถ้าหลักของใจ

ปุณฺณ กัลยาณปุณฺณ แตกต่างกันตรงไหน มันแตกต่างกันด้วยความรู้สึกในใจ ความรู้สึกในใจของคน ปุณฺณมันควบคุมใจไม่ได้ มันไม่รู้จักสภาวะสิ่งต่างๆ มีอะไรกระทบ มันไปกับเขาทั้งหมดเลย ถึงไม่มีอะไรมากระทบมันก็คิดของมัน

แต่ถ้ากัลยาณปุณฺณ ความคิดมันเป็นทุกข์ มันหยุดความคิดของมัน สิ่งใดที่กระทบเห็นไหม เพราะความคิดมันกระทบกับข้อมูลในใจ มันถึงเป็นอารมณ์ความรู้สึกออกมา ถ้าสติมันทัน พอมันจะมีความรู้สึก เหมือนเราเอาไฟจี้ตัว มึงจี้ มึงบ้าเหอ อยู่ดีๆ ก็จุดไฟเผาตัว จุดไฟเผาตัว คนมีสติใจ ความคิดที่ทุกข์ร้อน เห็นไหม จุดไฟเผาตัวตลอดเวลา

ถ้ามีสติ มันไม่จุดไฟเผา “รูป รส กลิ่น เสียง เป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร” มันจะจุดไฟเผาเรานะ ถ้าเรามีสติสัมปชัญญะ ความคิดเราคิดแต่สิ่งที่ดีซิ ถ้าคิดสิ่งไม่ดีเราก็ก่เปลี่ยนแปลงเห็นไหม เราเปลี่ยนแปลงเป็นความคิดที่ดี นี่ใจ กัลยาณปุณฺณ

ถ้ามันมันคงขึ้นมา ยกขึ้นโศดาปัตติมรรค โศดาปัตติมรรคเพราะอะไร? เพราะจิตเห็นจิต จิตเห็นอาการของจิต จิตเห็นกาย จิตเห็นเวทนา จิตเห็นจิต จิตเห็นธรรม จิตเห็นๆ

ถ้าไม่มีจิตเห็นนะ สรรพสิ่งโลกนี้ทุกอย่างมีอยู่แล้ว แต่เพราะไม่มีจิต ไม่มีทุกข์ ไม่มีตัว จิตวิญญาณ ตัวภวาสวะ ตัวภพ ตัวเรา เข้าไปรู้เข้าไปเห็น เพราะตัวเราเป็นตัวสกปรก

ตัวเรามันสกปรกแล้ว มันไปรู้ไปเห็นสิ่งใด มันเปรียบเทียบ มันชำระล้าง ตัวเราก็ สะอาดขึ้นๆ พอสะอาดขึ้นมันก็ปล่อยวาง นี่ก็ภาวนามยปัญญา เห็นไหม นี่คือการ กระทำ นี่ไง ที่ว่า หิวก็กิน ร้อนก็อาบน้ำ กินเพราะอะไร กินเพราะมันได้เห็น ได้การ กระทำ มันถึงรู้จักกิน รู้จักใช้ ไม่รู้เห็น มันจะรู้จักกิน รู้จักใช้ได้อย่างไร

ไปอ่านไปว่ากันมานะ สว่างโพล่ง ปล่อยวาง ปล่อยวาง ทำไมมันถึงว่างละ ทำไม มันถึงว่าง อยู่ดีๆ ว่าง อยู่ดีๆ ว่าง มันก็อากาศใจ มันไม่มีชีวิตใจ อากาศมันก็ว่าง อยู่ดีๆ ว่างไม่ได้ ถ้าอยู่ดีๆ ว่าง เกิดมาก็เป็นพระอรหันต์หมดแล้ว

หิวก็กิน แต่รู้วิธีกิน รู้วิธีใช้ รู้วิธีปฏิบัติ ร้อนก็อาบน้ำ อาบน้ำมันรู้จักพาตัวมัน เป็นไป มันต้องมีการกระทำนะ จิตมันต้องพัฒนาขึ้นมา มันถึงเป็นได้ ที่นี้เวลาท่านตอบ ท่านตอบเป็นผล เห็นไหม วิชาเป็นผล แล้วเราไปศึกษาผลกันมา แล้วก็ วัชรธรรมๆ วัชรธรรมๆ วัชรธรรมมันอยู่ที่พฤติกรรม พฤติกรรมคนที่มีธรรมในหัวใจนะ เพราะมันรู้ทัน ความคิดตัวเอง

ความคิดเกิดจากใจ ความคิดเกิดจากจิต ความคิดเกิดจากภพ ถ้ายังมีภพอยู่ ยังเป็น อริยบุคคลที่เป็นขั้นต่ำ ขั้นสูงนี้แม้แต่ภพก็ไม่มี พระอรหันต์ทำลายภพหมดเลย ทำลาย สถานที่ตั้ง พระอรหันต์ไม่มีจิต ถ้ามีจิต มีจิตก็มีภพ มีจิตก็มีที่ตั้ง

พระอรหันต์ไม่มีจิต มีแต่ธาตุ “ธรรมธาตุ” เห็นไหม พอทำถึงที่สุดแล้ว ความคิด เกิดจากไหน ความคิดเกิดจากภพ แล้วพระอรหันต์ไม่มีจิตละ ไม่มีจิต ไม่มีภพ เห็นไหม มโนวิญญาณปิ นิพฺพินฺนุทฺติ มโนสมฺมุเสปิ นิพฺพินฺนุทฺติ มโนสํผัส มโนคือตัวภพนะ ตัวใจ

มโนสมมุเสปิ มโน ความสัมผัสของมโน ความผลของการสัมผัส ยังทั้งหมด เลย แล้วมันเหลืออะไรละ มันเหลือธรรมธาตุ พอเหลือธรรมธาตุปั๊บ เห็นไหม พระอรหันต์ เวลาจะสื่อสารความคิด มันต้องเสวยอารมณ์ เสวยอารมณ์ออกมาเห็นไหม เสวยอารมณ์คือขยับ พอขยับปั๊บสติมันก็พร้อม พอพร้อม สิ่งนี้พระอรหันต์ถือว่า ไม่คิด ไม่

หลง สติพร้อมตลอดเวลา พร้อมในหัวใจนั้นนะ แต่โดยสัญชาตญาณ การเคลื่อนไหวไปมันเป็นเรื่องปกติ

อย่างองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๔๐ พรรษา ยังทรงเผยแผ่ธรรมอยู่เห็นไหม สิ่งที่เผยแผ่อยู่เผยแผ่มาจากอะไร เผยแผ่มาจากการกระทำของเราทั้งนั้นแหละ

นี่พูดถึงกรรมไง ฤกษ์พามาที เราก็มีกันอยู่นะ ฤกษ์พามาที การกระทำของเรา ศาสนาสำคัญมาก ศาสนานะ แต่นี้ตัวศาสนา มันเป็นตัวศาสนาจริง หรือว่าเห็นเป็นแค่มงคลตื่นข่าว พระพุทธเจ้าสอนพุทธมามกะไม่ให้ถือมงคลตื่นข่าวนะ ให้ถือพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นที่พึ่ง

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พวกเราต้องถือเป็นที่พึ่ง แต่ถึงที่สุดแล้วเห็นไหม ทั้งหมดเลย ในมหายานบอกเลย เจอพุทธะที่ไหนต้องฆ่าพุทธะก่อน ถ้าไม่ให้ฆ่าพุทธะก็ไม่ได้ฆ่า กวาสะ ไม่ได้ฆ่าภวัง พุทธะคือ ผู้รู้ เจอพุทธะที่ไหนต้องฆ่าพุทธะก่อน

ถ้าไม่ฆ่าพุทธะ พุทธะคือจิตเดิมแท้ จิตเดิมแท้ต้องทำลาย ไม่ทำลายเป็นพระอรหันต์ไม่ได้

เวลาถึงบอกใจ ถึงบอกว่า จิตพระอรหันต์เป็นอย่างนั้นๆ ไม่มี พระอรหันต์ไม่มีจิต แต่พระอรหันต์มีธรรมชาติ นี่เจอพุทธะที่ไหนต้องฆ่าพุทธะก่อน ทีนี้เราไม่เคยเจออะไร เราไม่ทำอะไรเลย แต่เพราะศาสนาเจริญ เจริญตรงที่ทางวิชาการเจริญ แล้วเราศึกษาใคร่ครวญเข้าไป เราก็เอาปัญญาของเราเข้าไปบวก มันก็เลยเป็นความคิดความเห็นของเรา

ต้องวางให้ได้ก่อน ทีนี้พอจะวางปั๊บ เขาบอกว่า สมณะไม่มีความหมาย สมณะตัวสำคัญเลย สมานี เพราะสมานีอยู่ในมรรค ๘ สัมมาสมานี ไม่มีสมานินะ เรา ทางวิชาการสิ้นสุดกระบวนการไม่ได้ หน่วยกิตไม่ครบ สอบไม่ผ่าน หน่วยกิตต้องมี ๘ หน่วยกิต สัมมาสติ สติ สมานี ปัญญา ความเพียร งาน หน้าที่ สัมมาอาชีวะ เห็นไหม หน่วยกิตต้องครบ พอหน่วยกิตครบ กระบวนการของมรรคมันจะหมุนไป

ถ้าหน่วยกิตไม่ครบกระบวนการของมรรคมันขาดตอน เป็นไปไม่ได้! เป็นไปไม่ได้! เป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้เลย สัมมาสมานี มันเป็นการเบรก เป็นการพักเครื่อง เป็น

การพักให้พวกเรานะมีกำลัง แล้วพอมันเกิดปัญญาคืนมา ปัญญาเกิดบนกำลังที่เป็นความสะอาด

แต่ถ้ามันมีสัมมาสมาธิ มันมีกำลัง กำลังคืออะไร กำลังของกิเลส ปัญญาเกิดอะไร เกิดบนกองกิเลส ใจ กิเลสคือตัวตน คือมุมมอง คือความเห็น คือความต้องการ แล้วปัญญาเกิดขึ้นบนนั้น มันก็เป็นโลกียปัญญา แต่ความทางโลกเขาบอกว่า สิ่งนั้นมันเป็นปัญญาของเขา นั่นคือความเห็นของเขา

เพราะ! เพราะเขาไม่มีครูบาอาจารย์ที่รู้จริง เขาตั้งตน เขาเอาตัวตนของเขาเองเป็นอาจารย์ เขาศึกษาธรรมของพระพุทธเจ้าแล้วเขาก็ทักท้วงตั้งตนเขาเองว่าเขาเป็นอาจารย์ แต่ของเราเรามีหลวงปู่ ครูบาอาจารย์ที่ท่านรู้จริงขึ้นมา แล้วท่านสั่งสอนเรา สั่งสอนเราเห็นไหม สั่งสอนเราเพราะอะไร เพราะเราปฏิบัติ

เหมือนเราเลย เขาบอกน้ำตาลหวาน น้ำตาลหวาน เราก็ได้แต่ฟังนะ ถ้าวันไหนเราได้กินน้ำตาล เราจะรู้รสหวานเป็นอย่างไร ทีนี้พอเรารู้รสหวานแล้ว อาจารย์พูดว่า “หวาน” กับความรู้สึกว่าหวานของเรา เราจะเข้าใจหมดเลย

แต่ถ้าเรากินรสหวานแล้วอาจารย์บอกว่ารสหวานเป็นอีกอย่างหนึ่ง แล้วเรากินรสหวานเป็นอีกอย่างหนึ่ง ต้องคนใดคนหนึ่งผิดเห็นไหม ถ้าอาจารย์สอนเราผิด อาจารย์จะเป็นอาจารย์เราไม่ได้ อาจารย์ของเราต้องรู้ดีกว่าเราเพราะอาจารย์ของเราผ่านมาแล้ว นี่ในพระกรรมฐาน ที่เขาเคารพบูชากันเพราะเหตุนี้

เหตุที่ว่าเราปฏิบัติไปแล้วพูดอะไรไป อาจารย์รู้หมดแล้ว อาจารย์เป็นคนสอนเรา อาจารย์เป็นคนบอกทางเราเอง แล้วเราจะไปเจออย่างนั้นๆ แล้วเราจะกล้าเถียงไหม ยิ่งครูบาอาจารย์ท่านบอกเลย ทำอะไร ไปพระพุทธเจ้าบอกไว้แล้วพระพุทธเจ้าสอนไว้แล้ว ในพระไตรปิฎก บอกไว้หมดแล้ว แต่! แต่เราไม่เคยทำ เราไม่เคยเห็น เราถึงไม่รู้อะไรเลย แต่เราปฏิบัติไปแล้ว ในพระไตรปิฎกถูกหมดเลย แต่เราปฏิบัติ ผิดหมดเลย

ผิดเพราะอะไร ผิดเพราะจะทำให้เหมือนพระไตรปิฎก พระไตรปิฎกมันเป็นตำรา ทำอาหาร พระไตรปิฎกคือหนังสือตำราทำอาหาร แล้วพออาหารสุกขึ้นมาแล้วตำรานั้นอันเดียวกันไหม พระไตรปิฎก วิธีการทำให้ถึงมรรคผลนิพพาน แต่ตัวมรรคผลนิพพานอยู่ที่ไหน

ในพระไตรปิฎกคือวิธีการทำอาหารนะ แล้วเราจะไปหาอาหารในพระไตรปิฎก เราหาที่ไหน มันเป็นวิธีการทำอาหาร บอกเรื่องศีล บอกเรื่องสมาธิ บอกเรื่องปัญญา บอกเรื่องอำนาจวาสนาของคน คนควรทำอย่างไร คนควรทำอย่างไร พระไตรปิฎกบอกอย่างนั้น

แต่เราบอกวิธีทำอาหาร มันเป็นความเข้าใจผิดของคน วิธีทำอาหารถูกหมด แต่ผลที่ทำแล้วเกิดกับเรา เกิดกับเรา แล้วเรามีครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์ท่านทำมาแล้วนะ เพราะเราไขว่ไขว่กันไปเอง เราไปยึดว่า วิธีการ วิธีการทำอาหารเป็นอาหาร เราเลย งง กัน หมดเลย วิธีการทำอาหารกับอาหารมันคนละเรื่อง

ในการปฏิบัติก็เหมือนกันแล้วเรามีครูมีอาจารย์ อย่างที่เขาทำกันนั้น เขาตั้งตนของเขา เขาอ่านวิธีการทำอาหารด้วยความชำนาญ แล้วบอกว่าวิธีการทำอาหารนั้นคือเป้าหมายคือผล แล้วก็ไปทำกัน แต่ครูบาอาจารย์เราไม่เป็นอย่างนั้น ครูบาอาจารย์เราทำสิ้นแล้ว สิ้นกระบวนการแล้ว ถึงสอนพวกเรา มันถึงเป็นประโยชน์ นี่คือการมฐาน

นี่คือว่าเราศิษย์มีอาจารย์ใจ มีนิสัย มีใจคอ มีการส่งต่อกันมา มันเลยเป็นหลักเป็นเกณฑ์ ถ้าไม่มี ไม่เป็นหลักเป็นเกณฑ์นะ ตั้งตน ตั้งสิ่งที่เห็นเป็นความเห็น ตั้งสิ่งที่เห็นเป็นกิเลส ตัณหาให้เป็นหลักเป็นเกณฑ์ขึ้นมา มันก็มั่ว

มีอะไรไหม ใครมีปัญหาบ้าง ใครมีอะไรสงสัยว่ามา ไม่มีเลยนะเออ เอาเลย

โยม ๑ : (เสียงถามไม่ชัดเจน)

หลวงพ่ : เอ็งทำสมาธิให้ได้ก่อน ในตำราว่าอย่างนี้ไง ครูบาอาจารย์ท่านพูดอย่างนี้ ท่านพูดว่าพวกเราไปดูเงินเศรษฐกิจกัน ครูบาอาจารย์ท่านเป็นเศรษฐกิจธรรม แล้วเราก็ก็น่าไปดูเงินคนอื่นไง นี่ก็เหมือนกัน เราต้องสร้างเนื้อสร้างตัวขึ้นมา ให้เรามีเงินนะ ถ้าเราไปดูเงินของคนอื่นก็ไปดูเงิน แต่ที่ไปดูเงินของครูบาอาจารย์เราไปทำบุญกัน ทวัธบุญ

ทวัธบุญเราเห็นด้วย เราไปกราบ เพื่ออะไร สมณะ ๔ การได้เห็นสมณะเป็นมงคลอย่างยิ่ง ในมงคล ๓๘ ประการ สมณะที่ ๑ สมณะ ๒ สมณะที่ ๓ สมณะที่ ๔ แล้วเราไปกราบไปไหว้ครูบาอาจารย์เราได้ไปเห็นสมณะ เป็นมงคลกับชีวิต การเห็นครูบาอาจารย์ที่เป็นสมณะ สมณะที่แท้มันเป็นบุญกุศลของเราไง นั่นเราไปกราบไหว้บูชาเรา

ไปกราบสมณะ ไปเห็นสมณะ ที่เป็นมงคลชีวิต แต่มงคลชีวิต เราไปกราบไปไหว้ก็เป็น บุญกุศล แต่ถ้าเราอยากเป็นสมณะเอง เราต้องปฏิบัติใจ

เราอยากเป็นสมณะเอง สมณะที่ใจเราใช่ไหม ถ้าใจเราเป็นสมณะ เราก็มียี่เพ็ง เรา กีบอุ่นที่หัวใจ ฉะนั้นถ้าเราไปดูเงินคนอื่น ไปเห็นเศรษฐกิจธรรม เห็นสมณะเป็นมงคล ชีวิตอันหนึ่ง แต่ถ้าว่าท่านสำเร็จอย่างไร ท่านสำเร็จอย่างไร มันก็เป็น เวลาเราพูดเราตอบ ปัญหา เวลาเราตอบปัญหานั้น เราจะยกตัวอย่างเป็นบุคคลาธิษฐาน

คำว่า “บุคคลาธิษฐาน”

เราจะยก หลวงปู่มั่น หลวงปู่เสาร์ หลวงตา เป็นประจำเลย เพราะๆ มันเป็นกอง บุญใหญ่ที่เราเคารพบูชา มีน้ำหนักใจ บุคคลาธิษฐาน ตัวอย่างที่มั่นคง ตัวอย่างที่ชัดเจน ทำให้พวกเราฟังแล้วมันติดคึด ฟังแล้ว มันสามารถ มันทำให้กิเลสเราเบาบางลงได้

แต่ถ้าไปยกตัวอย่างที่แบบว่าไม่มีน้ำหนัก เวลาเราฟังแล้วนะกิเลสเรามันโต้แย้ง กิเลสเรา เราไม่ยอม เราจะบอกว่า บางทีเราอายนะ เหมือนกับขายครูบาอาจารย์ แต่เรา ไม่ได้ขาย เราขอพึ่งบารมีท่าน

เราเอนน้ำหนัก ความที่สังคมเคารพเชื่อถือศรัทธา เป็นน้ำหนัก แล้วเอามาอธิบาย ให้พวกเราฟัง ให้มันกดกิเลสพวกเรา กิเลสพวกเรานั้นไม่ฟังใคร เราถึงต้องเอนน้ำหนัก น้ำหนักบุญกุศลของครูบาอาจารย์ มาช่วยกระที่บๆ กระที่บกิเลสพวกเราไป ให้กิเลสพวก เรานี้ มันโดนกระที่บ มันจะได้ฟังบ้างไป ให้ฟังธรรมะ

ไม่อย่างนั้นมันไม่ฟัง มันคือด้าน กิเลสของคนมันคือด้าน จริงๆ นะ เพราะอะไรรู้ ไหม เวลาใครเอาครูบาอาจารย์ไปขาย เราก็ไม่ชอบ ใครเอาครูบาอาจารย์ไปขาย เราไม่ ชอบเลยนะ เราถือว่าเอาครูบาอาจารย์เราไปหาผลประโยชน์

แต่เวลาเราเอามาพูด เราแบบว่า บางทีเราก็ละอาย แต่เราว่าเราไม่ได้ขาย เพียงแต่ เราเอามาเชิดชู เอามายกย่อง เอามาให้เห็นคุณค่าประโยชน์ว่าท่านทำมา ท่านประสบความสำเร็จ ท่านมีบุญ เป็นที่พึ่งของเรา แล้วเอามากดกิเลสพวกเราไป เอามาพูดให้มี น้ำหนัก ให้พวกเราเงี่ยหูลงฟัง ให้พวกเราเชื่อมั่น ศรัทธาในคุณธรรม ในหลักศาสนาว่า มันมีจริง

ฉะนั้นคำพูดของเรา เราพูดด้วยเหตุผลนี่ละ ฉะนั้นเวลาพูดถึงครูบาอาจารย์โดย
ที่ว่า ไม่มีน้ำหนักไม่มีเหตุผล บางทีเราก็สะเทือน คนอื่นพูด เวลาคนอื่นเอาไปขายกัน
เราไม่ชอบใจเลยละ แต่เวลาเราก็บอกว่า เราก็ขายเหมือนกัน แต่เราไม่ได้เอามาขายเพื่อ
ผลประโยชน์ เราเอามาขายเพื่อกตกิเลสคน

ให้เห็นว่าครูบาอาจารย์ของเรามีวิฤติภาวะ มีความจริง มีคุณธรรม มีน้ำหนัก แล้ว
กตกิเลสของพวกเรา กิเลสที่มันต่อต้าน มันไม่ฟัง กดมันลงไป ที่เราเอามาอ้างอิงอยู่
ตลอดเวลาเราอ้างอิงเพื่อเหตุนี้ เราจะอ้างอิงครูบาอาจารย์ประจำ เพราะท่านมีคุณธรรม
ท่านเป็นสังคมที่สังคมเขาเชื่อถือกัน ต้องกดมันลง กตกิเลสเราลง

โยม ๒ : อยากให้หลวงพ่ช่วยขยายความว่า ที่หลวงพ่บอกว่า ถ้าเราเจอพระ
อรหันต์ต้องฆ่าก่อนอยากให้หลวงพ่ขยายความนี้ให้ทราบด้วยค่ะ

หลวงพ่ : ไม่ใช่!

โยม ๒ : ที่บอกว่าการปฏิบัติ

หลวงพ่ : นั่นการปฏิบัติ นี่คำถามก็ผิดเห็นไหม ใช่! เราไม่ได้บอกว่าเจอพระ
อรหันต์ที่ไหนให้ไปฆ่าก่อน ถ้าไปฆ่าพระอรหันต์เราเป็นบาปกรรมแย่เลย

โยม ๒ : ไม่.. ที่ว่า ฆ่า ในการกระทำ

หลวงพ่ : ไม่ใช่! คำถาม ท่านบอก ในมหายาน เขาบอกว่า

“เจอพุทธะที่ไหนให้ฆ่าพุทธะที่นั่น” ไม่ใช่พระอรหันต์นะ พระอรหันต์คือผล
การภาวนาที่จบแล้ว พุทธะคือ ธาตุรู้ ธาตุรู้เห็นไหม เวลาพระพุทธรเจ้าชื่ออะไร
พระพุทธรเจ้าคือองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “พุทธะ” สัมพุทธเจ้า พุทธะคือผู้รู้
ศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งผู้รู้ ศาสนาพุทธเป็นศาสนาของพระพุทธรเจ้า ศาสนาพุทธเป็น
ศาสนาของธาตุรู้ของเรา

ที่นี้ธาตุรู้ของเรา มันเป็นอวิชชา การเห็นพุทธะนี้แสนยาก เราเห็นพุทธะ เราเห็น
อย่างนี้ พระพุทธรเจ้า ไม่ใช่! นี่รูปเคารพ สมมุติ นี่ทองเหลือง แต่เขาหล่อขึ้นมาเป็น

ตัวแทนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า รูปเคารพ ทองเหลือง เอาทองเหลืองมาหลอม มันก็เป็นทองเหลืองไม่มีอะไรเลย

แต่เราหล่อขึ้นมา แทนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นสมมุติเป็นรูปเคารพ พุทธะไม่มีใครเคยเห็น พุทธะคือความรู้สึก ชาติรู้ ชาติสสารที่เป็นสิ่งมีชีวิต สสารที่เป็นธาตุ ธาตุดิน ธาตุน้ำ ธาตุลม ธาตุไฟ นี่เป็นธาตุ ชาติความรู้สึก ชาติรู้ไม่มีใครเคยเห็นมัน

สัมมาสมาธิ เวลาเข้าสมาธิ เข้าอุปปนาสมาธินะ เข้าไปถึงรวมใหญ่ เป็นเรณูจิต นั้นนะคือตัวธาตุรู้ แต่! แต่เราไม่เห็น เพราะตัวธาตุรู้กับเราเป็นอันเดียวกัน ตัวธาตุที่เป็นอันเดียวกันจะไม่เห็นกัน แต่ที่จะเห็นธาตุรู้ได้ เห็นไหม เวลาพระพุทธรเจ้าตรัสรู้ขึ้นมาแล้ว สอนเรื่องกรรมฐานนะ พุทธจิริต อะไรนะ ไอ่ พุทโธ ธัมโม สังโฆ นะ คำบริกรรมพุทโธ ธัมโม สังโฆ

มัน เป็นคำ คำนี้ พอเรา พุทโธๆ พุทโธๆ พุทโธ จนพุทโธไม่ได้ จนเป็นเราเอง นั่นละคือตัวจิต ตัวจิตนี้เป็นสัมมาสมาธินะ แล้วตัวจิต ถ้ามันเป็นตัวจิต แล้วถ้าจิตมันวิปัสสนาได้ ทำไมไม่วิปัสสนาละ มันวิปัสสนาไม่ได้ ไม่ได้เพราะอะไร เพราะมันห่อเข้ามาเป็นตัวมัน

อย่างเราเราไปอยู่ที่ไหนก็คือเรา เราจะทำอะไรได้ แต่พอมันห่อเข้ามาเป็นตัวเรา จนมันมั่นคงแล้ว มันออกรู้เห็นใหม่ ออกรู้ความคิด ความคิดไม่ใช่จิต นี่จิต จิตเห็นอาการของจิต มันถึงเป็นวิปัสสนา นี่พอมารู้ไป มันก็เป็นขั้น ๕ ขั้น ๕ ก็ขาดไป เห็นใหม่ ขั้นอย่างหยาบ ขั้นอย่างกลาง ขั้นอย่างละเอียด มันก็เป็นพลังงานเฉยๆ นี่ตัวธาตุรู้

นี่พุทธะ พุทธะนี้ยังไม่เห็นนะ ถ้าพุทธะเห็นนะ ยกอีกแล้ว หลวงปู่บัว หลวงปู่ฝั้น หลวงปู่คำดี คิดได้อย่างไร พระอนาคา พระอนาคา พอเป็นพระอนาคา ตัวเองเป็นพระอนาคา ก็หลงตัวเองว่าเป็นพระอรหันต์ ตัวธาตุรู้ พลังงานมันเป็นตัวมันเอง ยังไม่เห็นธาตุรู้ ยังไม่เห็น ถ้าเห็นไม่คิด ตัวนี้ตัวจิตเดิมแท้ ตัวพลังงานนะ ไม่ใช่ขั้น ไม่ใช่ความคิดแล้วนะ เป็นพลังงาน ไม่เจอ ไม่เจอ พอไม่เจอ หลวงตาท่านไปแก้ เห็นไหม

เพราะหลวงตาท่านไปแก้ หลวงปู่ฝั้นนะ “พุทโธสว่างไสว พุทโธ่องใส นั้นนะ มันคือตัวอวิชชา”

ความผ่องใสนะ ความผ่องใส พลังงานเห็นไหม ตัวพลังงานคือตัววิชา แล้วตัววิชา ถ้ามันจะรู้ คูสิ เวลาหลวงปู่บ้วน หลวงตาท่านไปแก้หลวงปู่บ้วน บอกว่า

“ให้วามา ว่ามาทีละขั้นๆ ว่าต่อไปซิ” “จบแล้ว”

แล้วเราเข้าใจ “จบแล้ว” เห็นไหม ท่านต้องถามอีกนะ ทุกคนก็ว่าเป็นพระอรหันต์

“จบแล้วเข้าใจตัวเองว่าเป็นอย่างไร จบแล้วนะ ตัวเองเข้าใจว่าอย่างไร”

“ก็เข้าใจว่า สิ้นกิเลสแล้ว”

“อ้วยตาย...คนไม่รู้ไม่รู้หรือ อ้วยตาย ถ้ามันสิ้นกิเลสแล้วนี่ ใครเป็นคนพูด”

“โมฆราชเธอจงมองโลกนี้เป็นความว่าง แล้วกลับมาถอนอรรถาณูทิลี”

เธอจงมองโลกนี้เป็นความว่าง ใครเป็นคนมอง พุทธะ พุทธะเป็นคนมอง แล้วพุทธะมันก็ไม่เห็นตัวมันใช่ไหม เธอจงกลับมาถอนอรรถาณูทิลี เพราะถ้ามันเข้าใจนะ มันไม่เข้าใจเพราะอะไร เพราะมันวิชามันส่งออก

พอครูบาอาจารย์ท่านมีปัญญาเข้าไปเคาะปั๊บมันจะหันกลับ อรหัตมรรค พออรหัตมรรคหันกลับเข้ามามันจะเห็นพุทธะละ เห็นตัวพลังงานละ เห็นตัววิชา นี่ในเจตพุทธะ ต้องให้ฆ่าพุทธะก่อน แต่คนจะเจอได้ ไม่มีทาง ไอ้ที่พูดนะไม่ว่าทั้งนั้น มีแต่คำโม่

เพราะพฤติกรรมของจิต ถ้าคนเคยเห็นนะ เขาจะเรียงลำดับมันขึ้นมา เหมือนการสร้างบ้าน คนสร้างบ้าน ต้องวางรากฐาน ต้องตีเข็ม มีคานคอดิน สร้างเสาขึ้นมา ขึ้นโครงสร้าง ขึ้นหลังคา การปฏิบัติเหมือนกัน โสดาบันทำอย่างไร สกิทาอย่างไร อนาคาอย่างไร ข้อกระบวนการของมันเป็นอย่างไรร

ถ้าเห็นจริงจะเป็นอย่างนี้ เจตพุทธะ แม้แต่จะเจตพุทธะก็แสนยาก เพราะความจริงมันเจอได้ยาก มันไม่มีใครเจอ แต่! แต่มันมีตำรา แต่มีครูบาอาจารย์พูดทางวิชาการไว้ พอจิตมันเป็นไป ก็สร้างภาพ เขียนเสือ ใจ เขียนเสือ แล้วก็กลัวเสือ ตัวเองเขียนเองนะ พอจิตสงบก็เขียนเสือเลยนะ กิเลสเป็นอย่างนั้นๆ เลยนะ แล้วก็ฆ่าเสือ แล้วก็มาเป็นโสดาบัน สร้างภาพไป เพราะอะไร เพราะทางวิชาการมันเจริญ

พอทางวิชาการมันเจริญ เราภาวนาไปแล้วจิตมันเป็นไข่ม่ม พอจิตสงบแล้ว มันก็สร้างภาพลึ เขียนเลยเสีย แล้วมันก็ฆ่าเสีย แล้วมันก็อะไรละ ภูได้เงาเงา ภูได้ภาพเงา แต่ภูทำอะไรไม่เป็น แต่ถ้าเป็นความจริงนะ มันต้องชำระล้างตัวมันทุกๆ กรณี พระโศดบัน เพราะมีความเห็นผิดในจิต โดยสามัญสำนึกของกิเลส เพราะทุกสรรพสิ่งเป็นเรา ร่างกายเป็นเรา ทุกสรรพสิ่งเป็นเรา โดยสัญชาตญาณ แต่โดยคำพูด โดยปัญญา

พระพุทธเจ้าสอนว่า ร่างกายไม่ใช่ของเรา แต่จิตได้สำนึกเป็นเรา ฉะนั้นพอวิปัสสนาเข้าไป มันไปฆ่ากันตรงนั้น มันไปฆ่ากันตรงที่จิตได้สำนึก จิตได้สำนึกมันคลายออกหมด พอมันคลายออกหมดปั๊บโล่งหมดเลย ไม่ใช่เรา พระโศดบัน

พระโศดบัน คือความไปรู้เห็นจริง สักกายทิฐิ ความเห็นผิด ทิฐิ เห็นผิด ทิฐิในใจ ทิฐินะ สักกายทิฐิ ความเห็นผิดตรงนั้น ตรงนั้น มันปล่อยหมด สังโยชน์ขาดปั๊บ เป็นโศดบัน ละเข้าไปเป็นสกิทา เป็นอนาคา แล้วจะเจอ แล้วเป็นอนาคาแล้ว ยังไม่เห็นพุทธะ ไม่เห็นพุทธโธ แต่ถ้าคนมีอำนาจวาสนา มันจะกลับมาเห็น แล้วถ้าเห็นนะ ถ้าฆ่าถึงเป็นพระอรหันต์ ไม่ฆ่าไม่เป็น

หลวงตามะ (หัวเราะ) ยกอีกแล้ว หลวงตาเห็นใหม่ จิต ท่านบอกเลยนะ ธรรมะมาเตือน ฟังคำของหลวงตาแล้ว ท่านเทศน์ เป็นธรรมะกัณฑ์ใหญ่มาก ท่านภาวนาแบบพอมันว่างหมด เป็นอนาคา มองไป ภูเขาทะเลหมดเลย เอ...จิตทำไมมันมหัศจรรย์ขนาดนั้น จิตมันทำไมมหัศจรรย์ขนาดนั้น จิตมัน โอ้ ทำไม เราไม่รู้ไม่เห็นกับท่านนะ

ท่านเดินจงกรมของท่าน คนเดินจงกรมไป มองภูเขาไปแล้วภูเขาเรืองแสง ทะลุไปหมดเลยนะ เราจะมหัศจรรย์ตัวเราเองใหม่ จิตทำไมมันมหัศจรรย์ขนาดนั้น ท่านเล่าเอง วันนั้นท่านเทศน์เห็นใหม่ พอมหัศจรรย์ขนาดนั้นปั๊บนี้ ธรรมะมันจะเตือนแล้ว เพราะคนมีสร้างบุญมาเยอะ ธรรมะมาเตือนเลยนะ

“สิ่งที่เป็นแสงสว่าง สิ่งที่ส่องไส เกิดจากจุดและต่อม”

“พุทธะ” จุดและต่อม พอเตือน นี่ธรรมะเตือน ท่านพูดเองนะ ว่าธรรมะกลัวเรา หลง ธรรมะกลัวท่านหลง ธรรมะเตือน แสดงธรรม ฟังธรรมตลอด ธรรมะเตือนเลยเตือนๆ เตือนๆ

เพราะมันเกิดจากจิต มันก็กลับมาเตือนจิต เพราะเราได้ยินอยู่คนเดียวนะ พอเตือนขึ้นมาเสียงนั้นเตือนผู้ได้ยินใจ แสงสว่าง ความมหัศจรรย์นั้นนะ ที่เรืองแสงนั้น เกิดจากจุดและต่อม ขนาดเตือนขนาดนั้น ธรรมชาติเตือนแล้วนะ ก็ยังเดินจงกรมยังหลงอยู่นั้นนะ

ถ้าหลงปุ้มอยู่นะ ท่านไปถามหลวงปู่มัน หลวงปู่มันจะชี้นำเข้ามานะ ว่าจุดและต่อมก็กลับมาที่จุดและต่อม กลับมาที่พุทธะ แล้วฆ่ามัน แล้วฆ่ามันก็สำเร็จ เพราะพุทธะนั้นนี่คืออวิชา

“จิตเดิมแท้นี้ส่องใส จิตเดิมแท้นี้หมองไปด้วยอุปกิเลส จิตเดิมแท้นั้นส่องใส จิตเดิมแท้นั้นเป็นผู้ข้ามพ้นกิเลส”

ตัวจิตเดิมแท้นะ ตัวข้ามพ้น ตัวจิตเดิมแท้ไม่ใช่มรรคผล จิตเดิมแท้เป็นผู้ข้ามพ้น แสงสว่าง ความส่องใสเป็นผู้ข้ามพ้น เป็นผู้ข้ามไปเป็นนิพพาน เป็นพระอรหันต์ ฆ่าพุทธะ แต่ฆ่ายากมาก คำว่า “ฆ่ายากมาก” เพราะอะไรรู้ไหม เพราะ เราจะไปตะครุบเงา พอเรายื่น เงาก็มี ตะครุบปั๊บก็นึกว่า พุทธะ ความจริงไม่ใช่ ตัวพุทธะคือตัวยื่น ตัวเงาไม่ใช่ ตัวยื่น ตัวเรายื่นอยู่ แต่เงามันยื่นอยู่นั้น เห็นเงาก็ตะครุบ พอตะครุบ เงามันก็เคลื่อน

มึงจะเอาพุทธะที่ไหน แล้วใครบ้างกล้าเอาป็นยิงหัวตัวเอง ยิงหัวฆ่าตัวตายใช่ไหม แต่เวลาธรรมจักรมันเข้ามาทำลายตัวเอง ยิ่งทำลายยิ่งมีชีวิต การฆ่าที่ประเสริฐที่สุด คือการฆ่ากิเลส ยิ่งฆ่ายิ่งสว่าง ยิ่งฆ่ายิ่งส่องใส ยิ่งฆ่า ยิ่งมีคุณค่า ยิ่งฆ่ายิ่งมีคุณค่า แต่ทางโลกยิ่งฆ่ายิ่งทำลาย ยิ่งเสียเปรียบ

แต่ทางธรรมนะ มรรคญาณ เราถึงกล้าต่อสู้ เข้าไปต่อสู้ เข้าไปทำลาย แต่กิเลสมันจะยับยั้งไว้ไม่ให้ทำ พอจะทำอะไร อู้ย รู้แล้ว อู้ยๆ สว่างแล้ว อู้ยๆ นิพพานแล้ว โอ้ กิเลสมันคอยห้ามไว้ โอ้เราว่า ถ้าบอกว่าใช่แล้วนะ เออใช่ นอนเลยสบาย พอมันเสื่อมนะ โอ้โฮ น้ำตาตก

เวลาจิตเสื่อม หลวงตาท่านเปรียบเทียบเหมือนเศรษฐีแล้วล้มละลาย พอมีสมาธิเหมือนกับเศรษฐีเลย พอล้มละลายก็หมดเลย เราเองไม่มีสตางค์ เราสร้างเนื้อสร้างตัว มันก็ยังทำไปตามหน้าที่ คนที่เป็นเศรษฐีแล้วล้มละลาย กิณคูต้องมาทำใหม่ นะ แต่ก็ต้องทำเวลาเสื่อมไปแล้ว เหมือนเศรษฐีล้มละลาย แล้วเราตั้งตัวใหม่

แต่! แต่ทุกคนก็ต้องผ่านประสบการณ์อย่างนี้ น้ำขึ้นน้ำลง ไม่มีน้ำขึ้นตลอด และไม่มีน้ำลงตลอดนะ จะมีน้ำขึ้นน้ำลง ใจเราก็เหมือนกันมีขึ้นมีลง ไม่มีใจใครจะคงที่ เว้นไว้แต่ เป็นพระอรหันต์ แต่ใจเรายังขึ้นลง ถ้าขึ้นลงก็ต้องแก้ไขก็ต้องทำ

พุทธะ มันเจอได้ตั้งหลายอย่าง เจอได้สมารถก็พอเห็นได้ แต่มันไม่เห็นหรือก พอรู้ คือจิตตินั่นนะ คือตัวพุทธะ แต่ตัวพุทธะมันโคตรรอบงำด้วยอวิชชา มันเลยไม่รู้ แต่ถ้าเป็นมรรคญาณ มันเข้าไปพร้อมกับกิเลสมันจางไปๆ มันถึงจะเห็นได้ชัดใจ เหมือนเครื่องมือแพทย์

เครื่องมือแพทย์ที่ได้ล้างได้ฆ่าเชื้อแล้ว กับเครื่องมือแพทย์ที่ยังไม่ได้ฆ่าเชื้อ เครื่องมือแพทย์ที่ติดเชื้อไปผ่าตัดคนนะ ละเลย เครื่องมือแพทย์ที่ไปฆ่าเชื้อแล้วนะ เอามารักษาคนไข้เป็นประโยชน์มากเลย

ตัวฆ่าเชื้อคือสมาธิ สมาธิฆ่าเชื้อ ฆ่าเชื้อไม่ให้กิเลสมันเข้มแข็ง ถ้าไม่มีสมาธินะ ความคิดเราก็คือปัญญาที่ติดเชื้อโรค มีแต่เชื้อโรคแล้วไปใช้งาน เป็นไปไม่ได้ เครื่องมือเรามีแต่เชื้อโรค แล้วคิดดูสิ เรายังรักษาคนไข้ เราทำลงใหม่ เรารู้เราก็ทำไม่ได้ แต่คนไม่รู้ละ มันก็ทำ แล้วเราปฏิบัติกัน เราไม่รู้ แต่คนที่เขารู้แล้ว เขามารักษาโรคนะ แล้วมึง เอาเครื่องมือที่ติดเชื้อไปรักษาเขา มึงไปเพิ่มโรคให้เขา หรือไปรักษาเขา

นี่ก็เหมือนกัน ปัญญาๆ วิปัสสนาเลย วิปัสสนาเลย เชื้อโรคทั้งนั้น แล้วบอกว่าฆ่ากิเลส แต่บอกมาทำสมณะ เสียเวลา ก็เอาเครื่องมือไปอบฆ่าเชื้อ มันจะเสียเวลาก็ต้องทำ ถ้ามึงไม่ทำ มันยิ่งเพิ่มกิเลส ไม่ใช่ฆ่ากิเลส คนภาวนาจริง เห็นจริง มันยืนยันเลยชัดเจนมาก มันฆ่าพุทธะ

โยม ๒ : รอยต่อระหว่างกิเลสกับตัวที่มันจะมาบรรจบกัน

หลวงพ่ : ไม่ จิตสะอาด จิตสะอาดยังไม่มี เพราะทุกคนเกิดมาด้วยกิเลสหมด ที่นี้กิเลสมันมีหยาบมีละเอียด โดยสามัญสำนึกอย่างพวกเรากิเลสปกติ กิเลสคือความรู้สึก ความพอใจ ความเสียใจ ความดีใจ มันคือกิเลส แต่เวลาเราภาวนาเข้าไป จิตนี้มันจะสะอาดขึ้นมาเรื่อยๆ

อย่างมาเชื่อ เอาเครื่องมือแพทย์มานั่ง ที่นี้พอนั่งแล้ว ไฟอุณหภูมิมันยังไม่ถึงที่เห็นไหม เราก็นั่งแล้ว ออกมา เราจะเอามาใช้ เชื่อโรคมันยังมี นี่อุปกิเลสไง อุปกิเลส หมายถึงว่า กิเลส โดยสามัญสำนึก คือความนึกคิดสามัญเรา มันเบาละ อุปกิเลสคือความสว่างไสวเห็นไหม คือความว่าง คือปัสสัทธิ อุปกิเลส ๑๖ ใจ

ความคิดอันละเอียดใจ แต่มันละเอียด กิเลสหายๆ มันก็ทุกข์แบบเรา อย่างเราคนทุกข์คนจน เราหิวมาก กิเลส แต่พอเราชักมีฐานะขึ้นมา เราจะกินข้าว นี่ก็ไม่อยากกิน อยากกินอย่างนี้ อุปกิเลส คือมีกินมีใช้ แต่! แต่เลือก แต่ถ้ามีกิเลสนะ ไม่มีกินไม่มีใช้เลย ทุกข์ฉิบหาย กิเลส อุปกิเลส นี่ตอบแบบกรรมฐานนะ ถ้าไปตอบแบบปริยัติ โอ้ มันก็ต้องล่องันตามทางวิชาการนะ กิเลสหมายถึงว่า อุปกิเลสหมายถึงว่า คือตามตัวอักษรใจ

โยม ๒ : ไม่เข้าใจหลวงพ่อระหว่างรอยต่อ..

หลวงพ่ : รอยต่อ ต้นไม้เนี่ยะ เวลามาปลูก ต้นเท่ากำปั้นไม้จืด แล้วเวลาโตขนาดนี้ รอยต่อมันอยู่ไหน จิตอันเดียว จิตหนึ่งเดียว มันสะอาด สมาธิเห็นไหม เข้าอัปนาสมาธิออกจากอัปนาสมาธิ เวลาเข้านะ เข้าขณิกะ อุปจาระ อัปปนารอยต่อมันอยู่ไหน เราตัวเอง

โยม ๒ : อ้อ ตัวเราจะทราบได้เองใช่ไหมหลวงพ่

หลวงพ่ : รู้ซิ รู้หมด รู้หมด

โยม ๒ : มันจะกระจำเองหรือว่าอย่างไร

หลวงพ่ : ไม่กระจำหรอก มันต้องหลงก่อน เวลาทำไปไม่รู้หรอก ก็นึกว่าไอนั่นเป็น ไอนั่น หลงไป ป๊ปปๆ จะรู้เลย จบปริญญาดรีแล้ว ได้ไหม ไม่มีทางหรอก ต้องมาเรียนหนังสือก่อน นี่เหมือนกัน ต้องหลงก่อน ต้องโดนหลอกก่อน

โยม ๒ : แล้วเราจะทราบไหมคะ ว่าเราโดนหลอกไปแล้วอะไรอย่างนี้ เพราะว่าเราไม่รู้

หลวงพ่ : ต้องมีครูมีอาจารย์

โยม ๒ : แล้วจะทำอย่างไรที่จะไม่ให้เขาหลอก

หลวงพ่ : โคนหลอกอยู่แล้ว โคนหลอกอยู่แล้ว มีพวกลูกศิษย์มาถามมาก ว่าภาวนา จะไม่ให้โคนหลอกเลยไง จะไม่สัสัปปตปรามาส เราบอกว่า ไม่มี ในโลกนี้ คนทำงานไม่ ผิดไม่มี พระพุทธเจ้า ๖ ปี ประสาเรา มือเราละ มือเราละแล้วเราไปล้าง โดยที่เราจะรู้ ได้ไง ว่ามันสะอาดหรือไม่สะอาด ถ้ามีล้างสะอาดก็สะอาดถ้ามีล้างไม่สะอาดมันก็ ละอยู่ แล้วด้วยความเร่งรีบของเรา เราล้างในที่มืด เราคิดว่า เราล้างสะอาดแล้ว พอ ออกมา همینฉิบหายเลย แล้วรู้เองหมด

แล้วถ้าเป็นปริยัติ ไปแบ่งเป็นสเต็ปอย่างนั้น ผิดหมด พอแบ่งเป็นสเต็ปปั๊บเราก็จะ ยึด ปฏิบัติโดยกรอบผิดหมด ปริยัติ ผิดก็ตรงนี้ จึดกรอบไปเลยนะ แล้วก็ต้องเดินตามนี้ เลย กิเลสหัวเราะเลย มีเดินตามกฐาเหมือนมด มดไต่ขอบกระดิ่งนอนอยู่นั่นละ มีจะ ออกจากขอบกระดิ่งได้ไหม โดยกรอบ กลัวผิดมาก ยิ่งกลัวผิด มันก็ผิดอยู่วันยันค่ำ กลัวผิดมาก ไล่ไปเลย เอ้อ ผิด เอ้อ ถูก เอ้อ ผิด เอ้อ ถูก เคี้ยวมันรู้ ภาคปฏิบัติ จะรู้เอง เห็นเอง สันติภูจิโก ต้องผิดมาก่อน

พระพุทธเจ้าผิดมา ๖ ปี เว้นไว้แต่ พระพาหิยะ พระยสะ ฟัง ๒ ที่ พวกนี้สร้างบุญ มาเยอะนะ ฟังพระพุทธเจ้าคนเดียวเป็นพระอรหันต์เลย แหม.... ฟังเทศน์คนเดียวเป็น พระอรหันต์เลยนะ อิจจานาคูเลยละ แต่ท่านทำของท่านมา พระยสะฟังอยู่ ๒ รอบ หัวคำที่หนึ่ง สว่างที่หนึ่ง เป็นพระอรหันต์เลย พระพาหิยะฟังทีเดียว พระพุทธเจ้า เทศน์ ที่เดียวละ ไปขอฟังทีเดียวเป็นพระอรหันต์เลย

พระพุทธเจ้าทุกข้ออยู่ ๖ ปี (หัวเราะ) มันมีที่มาที่ไป เพราะเขาไปถามพระพุทธเจ้า ทำไมเป็นอย่างนั้น พระพุทธเจ้าบอก เขาทำอย่างนั้นมาๆ พวกนี้ทำอย่างนั้นมาๆ พันธุกรรม เขาสร้างของเขามา ไอ้ของเราไล่ไปให้ได้ละ ถูกไล่ไปเอาให้ได้ ขอให้มั่นใจ

เรายังมีครูมีอาจารย์เราอยู่นะ เรายังมีหลวงตาอยู่ มีครูบาอาจารย์ที่ท่านชี้นำเราอยู่ เป็นนักเรียนไม่มีครูสอน ศึกษาด้วยตัวเอง ทุกข์น่าดูเลย ต้องศึกษาด้วยตัวเอง ทั้งๆ ที่มี คำราอยู่ พระพุทธเจ้าไม่มีเลย แล้วนี่ โช อินเตอร์เน็ตเข้าไปถามเดี๋ยวก็ตอบแล้วนั่น อินเตอร์เน็ตเข้าไปเลย เจอศาลาตอบมาแล้ว

มันทำให้เราอุ่นใจไหม ทำให้เรามั่นคงไหม เราเป็นสัตว์มีเจ้าของนะ เราเป็นคน มีครูมีอาจารย์เราไม่ใช่สัตว์เร่ร่อน เกิดอย่างนี้แล้วมันต้องภูมิใจแล้ว อย่างน้อยเราก็คงมี คนคุ้มครองไว้ มีเจ้าของคอยดูแลเรา แค่นี้มันยังเป็นบุญไหม

แล้วดูสิเขาเร่ร่อนกันนะ เหมือนสัตว์ ไม่มีเจ้าของ ไปให้คนนั่นหลอก ไปให้คน
นี้หลอก ไอ้เรามีเจ้าของ มีครูมีอาจารย์ เว้นไว้แต่มีกิเลสหลอก พอกิเลสหลอกเอ้อ ครูบา
อาจารย์เรานะท่านลำเอียง ท่านไม่ฟัง เออ แล้วมึงจะไปเร่ร่อน มึงมีเจ้าของอยู่ไม่เอา
มึงจะไปเร่ร่อน อ้าว จบไหม เอวัง